

आ.व. ०७३।७४को वार्षिक बजेट नीति तथा कार्यक्रम
जिल्ला विकास समिति, वागलुङका स्थानिय विकास अधिकारी श्री भरत गौतम

प्रमुख अतिथि माननीय सहकारी तथा गरिवीनिवारण मंत्री श्री चित्रवहादुर के.सी. ज्यू,

विशेष अतिथि व्यवस्थापिका संसदका माननीय सदस्य ज्यूहरु,

” ” भूतपूर्व सांसदज्यूहरु,

अतिथि श्रीमान प्रमुख जिल्ला अधिकारी ज्यू,

जिल्ला स्थित राजनैतिक दलका प्रमुख एवं प्रतिनिधि ज्यूहरु,

जिल्ला स्थित विभिन्न कार्यालयका प्रमुख एवं प्रतिनिधि ज्यूहरु,

जिल्ला स्थित विभिन्न गैसस एवं संघ संस्थाका प्रमुख एवं प्रतिनिधि ज्यू,

उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष ज्यू,

पत्रकार ज्यू,

जिल्ला विकास समितिका सम्पूर्ण कर्मचारी साथीहरु र गाविसका सचिव मित्रहरु उपस्थित सम्पूर्ण

दाज्यू भाइ तथा दिदी बहिनीहरु ।

आदरणीय प्रमुख अतिथि ज्यू तथा उपस्थित महानुभावहरु,

सर्वप्रथम हामी आजको यस घडीमा लोकतान्त्रिक आन्दोलनको क्रममा जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने ज्ञात अज्ञात शहिदहरु तथा देशमा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापनाका खातिर महान जनआन्दोलन २०६२/६३ सम्ममा शहादत प्राप्त गर्नु हुने वीर शहिदहरु प्रति उच्च सम्मानका साथ हार्दिक श्रद्धान्जली अर्पण गर्दछु । निर्वाचित प्रतिनिधिबाट बनेको नयां संविधानको कार्यान्वयन गर्न सबै पक्षबाट प्रतिबद्धता तथा अग्रसरता हुने छ भन्ने कामना गर्दछु ।

२४औं जिल्ला परिषदको सार्वजनिकीकरणको यस गरिमामय सभामा आफ्नो अमूल्य समय प्रदान गर्नु भइ पाल्नु हुने प्रमुख अतिथि , विशेष अतिथि माननीय ज्यू हरु, अन्य अतिथि एवं उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरुमा जिल्ला विकास समितिको तर्फबाट र मेरो व्यक्तिगत तर्फबाट समेत हार्दिक स्वागत एवं अभिवादन व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

आदरणीय महानुभावहरु :

समुन्नत नेपालको अवधारणा सहित मुलुक नवयुगमा प्रवेश गरेको यस ऐतिहासिक मोडमा सम्पन्न हुन लागेको यस २४ औं जिल्ला परिषदलाई वागलुङ जिल्ला वासीहरुले अत्यन्तै उत्सुकताकासाथ हेरिरहेका छन । यस अवसरमा नेपाल सरकारबाट समय समयमा प्रदान गरिएको मार्ग निर्देशन, स्थानिय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ तथा नियमावली २०५६ र श्रोत परिचालन कार्यविधि २०६९ मा व्यवस्था भए वमोजिम र सहश्राव्दी विकास लक्ष्य र जिल्लाको यथार्थलाई योजना तर्जुमा को आधार स्तम्भ मानिएको छ ।

यसै क्रममा जिल्ला विकास समितिलाई हरेक योजना तर्जुमा चरणमा महत्वपूर्ण सहयोग र सहभागिताका साथ आगामी आ.व. ०७३/७४ को जिल्ला विकास योजना तर्जुमा गर्नमा महत्वपूर्ण योगदान दिनु हुने जिल्ला स्थित क्रियाशील राजनैतिक दलहरु, जिल्ला स्थित विभिन्न सरकारी कार्यालयका प्रमुख हरु, विभिन्न गैर सरकारी संस्थाका प्रमुख हरु, सामाजिक संघ संस्था, नागरिक समाज, पत्रकार मित्रहरु, र जिल्ला विकास समितिका सम्पूर्ण कर्मचारी साथीहरु र गाविस सचिवहरु प्रति धन्यवाद व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

आजको यस महत्वपूर्ण अवसरमा जिल्ला विकास समिति वागलुङले योजना तर्जुमा गर्दा अपनाएको प्रक्रियागत चरणको संक्षिप्त जानकारी गराउन चाहन्छु । जिल्लामा रहेका सबै स्थानीय निकायहरुमा तोकिएको समयमै आ आफ्नो परिषद बैठक सम्पन्न गराउन जिविसले आवश्यक मार्गदर्शन र प्राथमिकताका आधारहरु उल्लेख गरी अनुरोध गरेका थियौ । तत्पश्चात सर्वदलिय संयन्त्रका निर्णय वमोजिम जिल्लाको भौगोलिकतालाई आधार बनाइ १३ वटै इलाकामा पुगी इलाकास्तरिक योजना तर्जुमा गोष्ठी आयोजना गरिएको थियो । गोष्ठीबाट प्राथमिकता साथ माग भै आएका योजना तथा कार्यक्रमहरु प्राप्त भए पश्चात विषयगत समितिहरु मा छलफल गरी तहांबाट सिफारिस गरी एकीकृत योजना तर्जुमा समितिमा छलफल गरी र राजनैतिक दलबाट समेत परामर्श समेत गरी त्यहांबाट सुभाब समेतका आधारमा निर्णय भएका आयोजना तथा कार्यक्रमको दस्तावेज जिल्ला परिषदबाट स्विकृत गरी जिल्लाको समष्टीगत कार्यक्रमका साथ बजेट तयार गरी आजको यो सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा उपस्थित भएका छौ ।

जिल्ला विकास समितिलाई प्राप्त हुने सबै प्रकारका अनुदान, जिल्ला विकास समितिको स्वआर्जन, राजश्व बांडफांड, विकास साभेदार र राष्ट्रिय , अन्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाबाट प्राप्त हुने

रकम समेतलाई स्वीकृत गरी सबै वर्ग र क्षेत्रमा विशेष गरी गरीब, महिला, बालबालिका सामाजिक एवम आर्थिक दृष्टिकोणबाट पिछ्छिएको वर्गको पहुँच र स्वामित्व रहने गरी श्रोत साधनको अधिकतम परिचालन गर्दै सन्तुलित र समान तवरबाट सहज र सरल रूपमा सेवा सुविधा उपलब्ध गराउने एवं त्यस्तो सेवा सुविधालाई मितव्ययी, सहभागितामूलक, पारदर्शी उत्तरदायी, समावेशी, दिगो र गुणस्तर युक्त गराउदै गरिवी न्यूनीकरण र दिगो विकासको लागि श्रोत र साधनलाई व्यवस्थित गरी संचालन गर्ने नीति अनुरूप हामीले योजना तर्जुमा गर्दा निम्न क्षेत्रलाई प्राथमिकता आधार बनाई बजेट विनियोजन गरेका छौं ।

अव म जिल्ला विकास समिति बागलुङले आगामी आ.व. ०७३।७४ मा कार्यान्वयन गरिने योजना एवं कार्यक्रमहरू छनौट गर्दा तथा गरिएका प्रमुख प्राथमिकताका आधार तथा नीतिहरू प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु ।

क) नेपाल सरकार , राष्ट्रिय योजना आयोग लगायतका निकायहरूबाट प्राप्त निर्देशन र सल्लाहबाट प्राप्त मार्ग निर्देशनका साथै सर्वसाधारण जनतालाई तत्काल प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने तथा रोजगार प्रवर्द्धन हुने र आयमुलक कार्यक्रमहरू ।

ख) कृषि उत्पादन वृद्धि गर्न सघाउ पुग्ने कार्यक्रमहरू

ग) स्थानिय सीप साधन र क्षमताको परिचालनबाट संचालन हुन सक्ने कार्यक्रमहरू

घ)वातावरण मैत्री कार्यक्रमहरू

ङ) पिछ्छिएको तथा उत्पिडित जाती वर्ग र क्षेत्रका कार्यक्रमहरू

च) चालु आ.व. का कमागत कार्यक्रमहरू

छ) न्यूनतम लागतबाट अधिकतम लाभ दिने कार्यक्रमहरू

ज) संयुक्त राष्ट्रघको दिगो विकास लक्ष्यले निर्धारण गरेका कार्यक्रमहरू

झ) नेपाललाई सन् २०२२ सम्ममा अल्प विकसित देशबाट विकाससील देशमा पुरयाउने सोच

ञ) भुकम्प पछि पुननिर्माणका पूर्वाधार सम्बन्धि कार्यक्रमहरू

प्रमुख नीतिहरू :

पूर्वाधार विकास नीति :

बागलुङ जिल्लामा सडक नपुगेको गाविसमा सडक पुरयाउने, एक भन्दा बढी गाविस जोड्ने सडकलाई स्तरोन्नतीमा प्राथमिकता दिने र एक गाउ एक स्तरीय सडक नीति लिइनेछ । प्राविधिक सल्लाह विना डोजरले बाटो खनी पर्यावरणीय विरुप बनाउने कामलाई निरुत्साहित गरिनेछ । आयाआर्जन बढी हुने, रोजगारी बढने सिंचाइ योजना कार्यान्वयन गर्ने नीति लिइनेछ । शुद्ध पानी पिउने अधिकारलाई प्राथमिकता साथ लागु गरिने नीति अवलम्बन गरिनेछ । पानीको मूलदता आवश्यकताका आधारमा मात्र तोकि मूल दता गरिनेछ । पूर्वाधार निर्माणमा गुणस्तर मापन गर्न स्तरीय प्रयोगशाला स्थापना गरिनेछ ।

स्थानिय निकायका भौतिक पूर्वाधारहरूको निर्माण, गुणस्तर तथा संरक्षण गर्न तर्फ जोड दिइनेछ । जनताले माग गरेका प्राथमिकता प्राप्त मोटरबलपुल र भोलुडेपुलहरूलाई आवश्यकताका आधारमा सम्पन्न गर्दै लगिने छ । पूर्वाधारसंग सम्बन्धित निकायहरूसंग समन्वय गरी काम अगाडी बढाइनेछ ।

शिक्षा, खेलकूद तथा संचार नीति :

सवैका लागि शिक्षाको नीति अनुसार गुणात्मक शिक्षालाई जोडदिने, संचारको सेवाका पहुंच सवै गाविसमा पुरयाउने नीतिलाई अवलम्बन गरिने छ । पत्रकारहरुको भौतिक पूर्वाधार तथा क्षमता विकासका लागि आवश्यक सहयोग पुरयाउने नीति तय गरिनेछ । जिल्ला भित्रको खेलकूदका कार्यक्रमहरुलाई राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा प्रतिस्पर्धाका लागि अगाडी वढाइने छ । बागलुङ जिल्लालाई पूर्णसाक्षर घोषणा यसै वर्ष गरिनेछ ।

अर्थ उद्योग र व्यापार नीति:

गरिवी न्यूनिकरण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ । उद्यमशीलताको रणनीतिलाई लागु गरिने छ । लघु जलविद्युतको वचत विद्युत वाट ग्रामिण उद्यमशील केन्द्र स्थापना गरी ग्रामिण उद्यमशीलताको प्रवर्द्धन गर्न पहल गरिनेछ । घरेलु तथा साना उद्योगलाई प्रवर्द्धन गरी स्थानीय उत्पादनमा जोड दिइनेछ । जिल्लाको आन्तरिक राजश्व वृद्धि गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ । पर्यटन, जलविद्युत, खानी तथा वन पैदावार कृषिलाई जिल्लाको प्रमुख आर्थिक आधारको नीतिको रुपमा लिइएको छ ।

स्वास्थ्य र सरसफाई नीति :

स्वच्छ पानी, स्वच्छ जीवन भन्ने नारा सहित बागलुङ जिल्लाका विभिन्न गाविसहरुलाई पूर्ण सरसफाई युक्त गाविस घोषणा गर्न प्राथमिकता दिइनेछ । दीर्घ रोगको लागि स्वास्थ्य उपचार गर्न धेरै पैसा लाग्ने र तोकिएको समितिले निर्णय गरेका विरामीहरुलाई स्थानीय तहवाट निश्चित आर्थिक सहयोगका लागि निरन्तरता दिने नीति लिइएको छ । स्वास्थ्य विमा कार्यक्रमलाई शीघ्र लागु गर्न जोड दिइनेछ । शहरी तथा ग्रामिण क्षेत्रमा खानेपानी तथा सरसफाई कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउने नीति लिइनेछ ।

सामाजिक समावेशीकरणको नीति :

नेपाल सरकारले लागू गरेको लैंगिक समानता सामाजिक समावेशीकरणको नीतिलाई यस जिल्लाले पूर्ण पालना गर्ने नीतिलिएको छ । जस अनुसार समाजमा रहेका महिला, बालबालिका, दलित, जनजाती, अल्पसंख्यक, फरक क्षमता लगायतका वर्गलाई विकासको मूल प्रवाहमा ल्याउने नीति अवलम्बन गरिनेछ । सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने व्यक्तिहरुको नामावली वेभसाइटमा राखिनेछ । लक्षित वर्गको वजेट क्षमता विकास र आय आर्जनका कार्यमा खर्च गर्न जोड दिइनेछ ।

धार्मिक संस्कृतिको संरक्षण र पर्यटन प्रवर्द्धन नीति :

धार्मिक धरोहरहरुको संरक्षण गरी त्यस्ता धरोहरहरुलाई रमणीय स्थल बनाइ पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न जोड दिइनेछ । लोक बाजा, विभिन्न जातजातीको मौलिक भाका, लोक नाचहरुको संरक्षण गर्ने नीति लिइनेछ । यस जिल्लालाई यसै वर्ष पर्यटन गुरुयोजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने नीति लिइनेछ ।

सुशासन तथा क्षमता अभिवृद्धि गर्ने नीति :

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम, सार्वजनिक लेखा परिक्षण, सामाजिक परिक्षण जस्ता कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिइ कर्मचारी र सेवाग्राही विचमा सुशासन, सौहाद्रता तथा समन्वयका लागि तालिमहरु संचालन गरिनेछ । गैरसरकारी संस्थाहरुलाई अभि पारदर्शी भई काम गर्न अभिप्रेरित गरिनेछ । अनुगमन कार्यलाई प्रभावकारी बनाई सकारात्मक सोचको भावनाको अभिवृद्धि गरिनेछ । स्थानीय स्तरको सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन जोड दिइनेछ । साथै वडा नागरिक मंचहरुलाई नागरिक निगरानी मन्चको रुपमा अगाडी वढाउन जोड दिइने छ ।

कृषि, वन तथा वातावरण सम्बन्धि नीति :

कृषि बजारका लागि आवश्यक नीति तय गरिने, पूर्वाधार विकास कृषि मैत्री बनाउने, आधुनिक तथा आर्गनिक खेतीमा जोड दिने नीति अवलम्बन गरिनेछ । वन पैदावरलाई उच्चमशीलता संग आवद्ध गरि उत्पाउन बनाउने नीति लिइनेछ । वन अतिक्रमणलाई निरुत्साहित गरिनेछ । वैज्ञानिक तथा दीगो वन व्यवस्थापनमा जोड दिइनेछ । जववायु परिवर्तनले प्रतिकूल असरलाई प्रभावकारी न्यूनिकरण गर्न आवश्यक कार्यक्रम संचालन गर्ने नीति लिइनेछ । जिल्लाका विभिन्न खालका जडीवुटीहरुको संरक्षण र सम्बर्द्धन गरी आयआर्जनका क्रियाकलापसंग आवद्ध गर्न पहल गरिनेछ ।

निजी क्षेत्रसंग सहकार्य गर्ने नीति :

जिल्ला भित्र रहेका श्रोत र साधनहरुका समुचित उपयोग गर्दै जिल्लाको विकासमा सहयोग पुरयाउन निजी क्षेत्र संग आवश्यक समन्वय गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ । निजी क्षेत्र संग रहेको पुंजी र सीप र क्षमतालाई सरकारी बजेट र कार्यक्रमसंग तालमेल गरी संभाव्य देखिएका क्षेत्रहरुमा साभ्ना लगानी गरी जिल्लाको विकासमा जोड दिइने र यस जिल्लाभित्रका परम्परागत खानी व्यवस्थापन गर्न खानी विनियमाली २०७२ लाई लागु गरी ढुंगाखानी व्यवस्थित गरिने छ ।

अन्य नीतिहरु :

दैवी प्रकोपमा परी धनजनको क्षती भएका विपन्न परिवारलाई उपयुक्त क्षतिपूर्ति दिने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ । हालै गएको भुकम्पमा क्षत्री पुरयाएको ठाउमा राज्यको नीति अनुसार आवश्यक पुननिर्माण कार्यक्रमलाई तदारुकताका साथ अगाडी वढाउने छ । आवधिक जिल्ला विकास योजना बनाउने कार्यको कार्यान्वयन पक्षमा अगाडी वढाइनेछ । संघीय मामिला तथा स्थानिय विकास मंत्रालयका सचिव ज्यू र जिविस वागलुङका स्थानिय विकास अधिकारी विच भएको कार्यसम्पादन संभौतालाई अक्षरश लागु गर्न गाविस सचिव र यस कार्यालयका शाखा प्रमुख बीच कार्यसम्पादन सम्भौता गरिनेछ ।

प्रमुख अतिथीज्यू तथा उपस्थित महानुभावहरु

अव म यस जिल्लाको समस्या तथा चुनौती र अवसर तथा सम्भावनाहरु बुंदागतरुपमा प्रस्तुत गर्दछु ।

जिल्ला विकासका समस्या तथा चुनौतिहरु :

- क) जिल्लाका सदरमुकामबाट गाविससम्म पुग्न भरपर्दो यातायातको पहुंच नहुनु ।
- ख) घरेलु उद्योग तथा लघु उद्यममा दिगोपनाको विकास नहुनु
- ग) अव्यवस्थित र अनियन्त्रित सडक निर्माण कार्यले भूक्षय तथा वोट विरुवाको विनास वढदै जानु ।
- घ) ल्याष्टिक जन्य फोहोर मैलाले सहरी वातावरणको साथै खेतीयोग्य जमिनको प्रदुषणमा वृद्धि हुनु ।
- ङ) श्रमदान गर्ने प्रवृद्धिमा ह्रास हुदै जानु ।
- च) सडकका लागि अधिकरण क्षेत्र भित्र भएका घर निर्माणले समस्या श्रृजना गर्नु ।
- छ) जिविसको आन्तरिक श्रोत ज्यादै कम भएको कारणले गर्दा चालु खर्च धान्न ज्यादै कठिनाइ परेको ।
- ज) आवधिक जिल्ला विकास योजना वन्ननसकेको अवस्थाले गर्दा योजना तर्जुमाको दीर्घकालिन सोच तथा योजनावद्ध कार्यशैली लाई अवलम्बन गर्न नसकिएको ।

भ) उपभाषोक्ता समिति आयोजना, संभौता गर्ने र निर्माणमा मात्र सीमित रहने, मर्मत संभार तथा अन्य व्यवस्थापनमा उचित ध्यान नदिने प्रवृद्धिले गर्दा योजना दिगोपनमा असर परेको ।

जिल्ला विकासको अवसर र संभावनाहरु :

- क) प्रचुर मात्रामा जल विद्युतको उत्पादन हुन सक्ने ।
- ख) ढोरपाटन शिकार आरक्ष, गाजादह, घुम्तेलेक, भैरवस्थान, कालिका भगवती मन्दिर, पंचकोट धाम, लगायत मनमोहक र पर्यटकीय क्षेत्रहरुको प्रबल संभावना भएको ।
- ग) कृषियोग्य भूमि उल्लेख भएकोले कृषिमा आधुनिकीकरण र व्यवसायिकरण गरेमा आर्थिक विकासको समेत संभावना रहेको ।
- घ) यासांगुम्वा, जटामसी जस्ता दुर्लभ जडीवुटीहरु समेत पाइने संभावना रहेकोले सोको पहिचान र विकास उपयोग रणनीति निर्माण गर्नु पर्ने ।
- ङ) वैदेशिक रोजगारिवाट प्राप्त रेमिटेन्सलाई उत्पादन मूलक क्षेत्रमा लगानी गर्न सकिने ।
- च) पर्यटन गुरुयोजना र डिआरसिएन जस्ता सडकहरुको प्रभावकारी कार्यन्वयन गर्न सकेमा आर्थिक विकासका साथै सबै गाविससम्म सडक पुरयाउन सकिने ।
- छ) विविध किसिमको हावापानी पाइने हुंदा वेमोसौमी तरकारी, विउ, सुन्तला, अदुवा, आलु जस्ता वस्तुहरुको व्यावसायिक उत्पादन गर्न सकिने ।
- ज) आर्गनिक खेती प्रणालीको विकास गरी वजारीकरण गर्न सकिने ।

आदरणीय उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरु, अब म जिल्ला विकास समिति वागलुडले आगामी आ.व. ०७३।७४ का लागि तय गरेका प्रमुख कार्यक्रमहरुको वारेमा प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु ।

क) सडक तथा स्थानिय स्तरका मोटरवेल पुलहरु :

यस जिल्लाका ५९ वटै गाविसहरुलाई सदरमुकाम संग कच्ची सडक संजालले जोडने कार्यलाई उच्च प्राथमिकतामा राखि सदरमुकामसंग सडक संजाल पुग्न नसकेका छिस्ती, खुखानी, रणसिंहकिटेनी गाविसलाई सदरमुकाम सम्म कच्ची सडकले जोडनका लागि आगामी आ.व.मा प्रयाप्त वजेट प्रस्ताव गरिएको छ । यस कार्यका लागि जिविस वागलुडले सरोकारवाला निकायहरूसंग आवश्यक सहयोग र समन्वय वढाई उच्च प्राथमिकताका साथ कार्य प्रकिया अगाडी वढाइएको छ । यसका साथै जिल्लाका अन्य महत्वपूर्ण सडक समेतलाई मुख्य प्राथमिकतामा राखिएको छ । १३ वटा इलाकास्तरीय योजना तर्जुमा गोष्ठीवाट पहिलो र दोश्रो प्राथमिकतामा प्रस्तावित सबै सडकहरुलाई प्राथमिकताका आधारमा वजेट विनियोजन गरिएको छ । सडकको ट्रयाक खोल्ने कार्यवाट मात्र वाह्रै महिना सडक संचालनमा आउन नसक्ने हुंदा आगामी वर्षको लागि जिल्लाका मुख्य सडकहरुलाई वाह्रै महिना संचालन हुने वनाउनको लागि तोकिएको वजेटवाट ट्रयाक खोली अगाडी वढाउनको साथै आवश्यकता अनुसार वायोइन्जिनियरिङ , नाली निर्माण, ग्राभेलिङ , ग्याविन प्रोटेक्सन कार्य तथा अन्य निर्माण कार्यमा समेत खर्च गर्ने गरि लगत इष्टिमेट तयार गरिने छ । साथै विकेन्द्रीकृत ग्रामिण पूर्वाधार तथा जीविकोपार्जन सुधार कार्यक्रमको कार्य सन् २०१६ को अन्त्यमा परियोजनाको समय समाप्त हुने हुंदा जिल्लाको पूर्वाधार विकासको लागि उपयुक्त आयोजना माग गरिनेछ र जिल्ला यातायात गुरुयोजनालाई पालना गरी सडक पूर्वाधार बनाईने छ ।

ख) भोलुङ्गेपुल निमण तथा मर्मत तर्फ

वागलुङ्ग जिल्ला भोलुङ्गेपुलको नामले परिचित छ । करिव ५०० भन्दा माथि भोलुङ्गेपुलहरु यस जिल्लामा रहेको र यस जिल्लामा जिर्णपुलहरुको पुन निर्माण गर्न, वृहत मर्मत गर्न र सामान्य मर्मतका साथै नयां स्थानमा समेत भोलुङ्ग पुल निर्माण गर्न कार्यालयमा प्राप्त हुने मागको संख्या उच्च छ । तथापी जिविस वागलुङ्गलाई भो.पु. शीर्षकमा प्राप्त वजेट र विकेन्दीत ग्रामिण पूर्वाधार तथा जीविकोपार्जन सुधार कार्यक्रमको वजेट र स्थानिय पुल सहयोग इकाइको समन्वयमा गैह्र सरकारी संस्थाको परिचालन मार्फत आवश्यकताको आधारमा भो.पु. निर्माण वृहत तथा सामान्य मर्मत संभारको जिम्मा लगाइएको छ । सम्पन्न भो.पु.हरुमा थप पुल हेरालुको व्यवस्था गरी मर्मत संभारको व्यवस्था मिलाइनेछ । पुनारा उपयोग नभएका जीर्ण पुलहरुलाई हटाउन स्थानीयस्तरबाट आवश्यक पहल गरिनेछ ।

ग) खानेपानी, स्वास्थ्य तथा सरसफाई तर्फ :

जिल्लामा रहेको खानेपानी तथा सरसफाईको क्षेत्रमा १० वटा गाविसमा पश्चिम नेपाल ग्रामिण खानेपानी तथा सरसफाई आयोजनाबाट खानेपानी तथा सरसफाईको क्षेत्रमा काम भैरहेको र आगामी वर्षमा समेत यस आयोजनालाई अन्य गाविसमा थप गरी निरन्तरता दिइने छ । अन्य गाविसहरुमा जिल्लामा प्राप्त श्रोतबाट विभिन्न खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी आयोजनाहरु संचालन गरिनेछ । कमागत खानेपानी तथा सरसफाई आयोजनाहरुलाई निरन्तरता दिदै सहभागितामूलक योजना तर्जुमा पद्धतीबाट पहिलो र दोश्रो प्राथमिकता प्राप्त खानेपानी योजनाहरुलाई अन्य निकायसंग दोहोरो नपर्ने गरी वजेट विनियोजन गरिएको छ । साथै सरसफाई र स्वास्थ्यको क्षेत्रमा जिल्ला एवं धौलागिरी अंचललाई नै खुला दिसामुक्त क्षेत्र घोषणा गर्ने कार्य सम्पन्न भैसकेको छ । पश्चिम नेपाल ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाई परियोजनाको सहयोगमा उपभोक्ताहरुको क्षमता अभिवृद्धि तथा चेतनामूलक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।

घ) शिक्षा तर्फ :

शिक्षा क्षेत्रको विकासमा टेवा पुरयाउने उद्देश्यले केही सामुदायिक विद्यालयहरु तथा जिल्ला शिक्षा कार्यालयको सिफारिस समेतका आधारमा केही वाल विकास केन्द्रहरुमा पूर्वाधार विकास तथा केन्द्र व्यवस्थापनका कार्यक्रममा सहयोग गर्ने कार्य चालु तथा आगामी वर्षमा निरन्तरता दिइनेछ । साथै स्थानियस्तरबाट माग भइ आएका भौतिक संरचना विकासको हकमा जिविस र जिल्ला शिक्षा कार्यालयको संयुक्त बैठकबाट आवश्यकताको आधारमा भवन तथा शौचालयहरु उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइएको छ । आगामी दिनहरुमा वागलुङ्ग जिल्लाको सवै गाविस र नगरपालिकालाई पूर्ण साक्षर बनाउदै लैजाने अभियानमा जिल्ला शिक्षा कार्यालयलाई उत्प्रेरित गरिनेछ । जिल्लाका उच्च शिक्षा संचालन गर्ने उच्च माविहरुमा आन्तरिक श्रोतसाधनबाट मात्र संचालन गर्न नसकिएको अवस्था विद्यमान छ । स्थानीय निकायहरुमा जाने विकास वजेट समेत शिक्षा क्षेत्रमा परिचालन गवरी गुणात्मक शिक्षाका लागि जोड दिइनेछ । जिल्ला स्तरमा सामुदायिक विद्यालयहरुबाट एसएलसी परीक्षामा उत्कृष्ट अंक ल्याउने सामुदायिक विद्यालयका एक जना छात्र र एक जना छात्रा लाई रु १००००। का दरले पुरस्कृत गरिनेछ ।

ड) साना सिंचाई एवं कृषि क्षेत्र :

जिविसमा प्राप्त हुने साना सिंचाई कार्यक्रमहरु तर्फको वजेटलाई इलाका गोष्ठीवाट प्राथमिकता नं. १ मा परेका आयोजनाहरुलाई कार्यान्वयन गर्ने गरी डोलिडार विभागमा प्रारम्भिक संभाव्यता अध्ययनका लागि पठाइनेछ । ती आयोजनाहरुको प्रारम्भिक संभाव्यता अध्ययन गरी संभाव्य भई स्विकृत भएका आयोजनाहरु प्राथमिकताको आधारमा कार्यान्वयन गर्दै लगिने छ । प्राप्त सिंचाई आयोजनाहरुलाई डिभिजन सिंचाई कार्यालय, जिल्ला कृषि विकास कार्यालयसंग आवश्यक समन्वय र सहकार्य गरिनेछ । यसवाट किसानहरुलाई अन्न वाली उत्पादन, तरकारी खेती तथा नगदेवालीको प्रवर्द्धनमा सहयोग पुग्नेछ । यसै गरी वागलुङ जिल्लाका सबै गाविस, न.पा.मा कृषि व्यवसायलाई प्रवर्द्धन गर्न कृषि तथा पशु विकास सम्वन्धि कार्यक्रम र वन क्षेत्रका कार्यक्रमहरुलाई महत्व दिइ प्रभावकारी रूपमा कार्यक्रम संचालन गर्न सम्वन्धित विषगत कार्यालयहरूसंग साभेदारी साथ अगाडी वढाइनेछ ।

च) सामाजिक समावेशीकरण :

जिल्लामा लक्षित वर्गको उत्थान गर्ने नीति अनुरूप जिविसमा प्राप्त हुने कुल पूंजीगत वजेटका ३५ प्र. रकम वालवालिका, महिला, दलित, जनजाती, फरकक्षमता, अल्पसंख्यक समुदाय आदीको क्षेत्रमा लगानी गरी लक्षित वर्गको उत्थान गर्ने कार्यक्रम तय गरिएको छ । ५ वर्ष मुनिका विपन्न दलित वालवालिकालाई पोषण खर्च वापतको रकम उपलब्ध गराउने कार्यलाई आगामी आ.व.मा पनि निरन्तरता दिइने लक्ष्य राखिएको छ । जिल्ला विकास समिति अन्तरगत का लक्षित वर्ग समन्वय समितिलाई अभै प्रभावकारी र व्यवस्थित बनाउन आवश्यक पहल गरिनेछ । समाजमा रहेका महिला, वालवालिका, दलित, जनजाती, अल्पसंख्यक , फरक क्षमता लगायतका वर्गलाई विकासको मूल प्रवाहमा ल्याउने नीतिको कार्यान्वयन गरिनेछ । साथै यस वर्षवाट सामाजिक सुरक्षा भत्ता जिल्लाको २३ गाविसमा वैकिक प्रणाली मार्फत वितरण गर्ने तयारी भैरहेको छ ।

छ) सामाजिक चेतना अभिवृद्धि तथा सामाजिक परिचालन तर्फ :

सामाजिक परिचालनको माध्यमवाट जिल्लाका सबै गासिहरुमा स्थानिय निकायको क्षमता अभिवृद्धि गर्दै विकेन्द्रकरणको मर्मलाई स्थानिय तहसम्म पुरयाउने कार्यमा सहयोग गर्न सामाजिक परिचालकहरुको क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ । यसवाट सामाजिक परिचालन क्षेत्रमा महत्वपूर्ण योगदान पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ

ज) धार्मिकस्थलको संरक्षण र पर्यटन प्रवर्द्धन :

वागलुङ जिल्लाका धार्मिक धरोहरुहरु सर्वसिद्धधाम, कालिका भगवती, भैरवस्थान लगायतका धार्मिक स्थलको संरक्षण गर्ने ती स्थलहरुमा धार्मिक पर्यटन प्रवर्द्धन गर्ने कामको शुरुवात हुनेछ । पर्यटकीय स्थलहरु ढोरपाटनक्षेत्र, घुम्टेको लेख,गांजाको दह, लगायतको स्थलहरुको संरक्षण गरी पर्यटन पवर्द्धन गर्ने कामलाई निरन्तरता दिइनेछ साथै जिल्लाको पर्यटन क्षेत्रलाई अगाडी वढाउन पर्यटन गुरुयोजना बनाईनेछ । ढोरपाटन को हवाइस्थल र वलेवाको हवाइस्थललाई संचालन गर्न पहल गरिनेछ ।

अव म जिल्ला विकास समितिको कार्यालय, वागलुङ, विषयगत कार्यालय तथा गैर सरकारी संघ संस्थाहरुको आगामी आ.व. ०७३१७४ का लागि प्रस्तावित बजेट प्रस्तुत गर्दछु ।

गत वर्षको चालु तर्फको यथार्थ खर्च रु .अठ्ठाईस करोड चौध लाख उनान्नुब्बे हजार रुपैया मात्र र पुजिगत तर्फको गत वर्षको यथार्थ खर्च रु. पच्चीस करोड छ्यासी लाख पैचालिस हजार रुपैया माग गरी जम्मा खर्च रु. चौवन्न करोड एक लाख चौतिस हजार रुपैया मात्र रहेको छ ।

गत वर्षको चालु तर्फको यथार्थ खर्च रु.	२८१४८९०००।
पूजिगत तर्फको गत वर्षको यथार्थ खर्च रु.	२५८६४५०००।
जम्मा खर्च रु.	५४०१३४०००।

आगामी वर्ष २०७३१७४ को लागि गैरसरकारी संघ संस्थाको पुजिगत बजेट रु. तीन अरब त्रीसठ्ठी करोड अठ्तीस लाख वाईस हजार पाँच सय अन्ठान्नुब्बे रुपैया मात्र र प्रशासनीक तर्फ चौसठ्ठी करोड एकतीस लाख उनासी हजार अन्ठाउन्न रुपैया गरी जम्मा चार अरब सत्ताईस करोड सत्तरी लाख एक हजार छसय छपन्न रुपैया मात्र ।

गैरसरकारी संस्थाको चालु तथा पुजिगत खर्च

पूजिगत बजेट रु.	३६३३८२२५९८।
प्रशासनिक बजेट रु.	६४३१७९०५८।
जम्मा बजेट :	४२७७००१६५६।

आगामी आ.व. २०७३१७४ को लागि सरकारी कार्यालयको प्रस्तावित खर्च पुजिगत तर्फ रु. एक अरब पचपन्न करोड त्रियासी लाख छ्यासी हजार दुई सय पचास रुपैया र प्रशासनिक(चालु) तर्फ एक अरब चौरासी करोड वैसठ्ठी लाख सतहत्तर हजार छ सय पच्चिस गरी जम्मा रु ३ अरब चालिस करोड छ्यालिस लाख त्रिसठ्ठी हजार आठ सय पचहत्तर रुपैया मात्र रहेको छ ।

सरकारी कार्यालयको खर्चको विवरण

पुजिगत बजेट रु.	१५५८३८६२५०।
प्रशासनिक बजेट रु.	१८४६२७७६२५।
जम्मा रु.	३४०४६६३८७५।

यसै गरी कुल सरकारी तथा गैरसरकारी क्षेत्रको पुजिगत तर्फ रु. पाँच अरब उन्नाईस करोड वाईस लाख आठ हजार आठ सय अठ्चालिस रुपैया र प्रशासनिक(चालु) तर्फ रु. दुइ अरब अठ्चालिस करोड चौरान्नुब्बे लाख छपन्न हजार छ सय त्रियासी रुपैया गरी जम्मा रु. सात अरब अठ्सठ्ठी करोड सोह्र लाख पैसठ्ठी हजार पाँच सय एकतीस मात्र रहेको छ ।

कुल सरकारी तथा गैर सरकारी क्षेत्रको बजेट :

पूजिगत तर्फ :	५१९२२०८८४८।
प्रशासनिक तर्फ :	२४८९४५६६८३।
जम्मा रकम :	७,६८,१६,६५,५३१।

आदरणीय उपस्थित महानुभावहरु :

अन्त्यमा हाम्रो निमन्त्रणालाई स्वीकार गर्दै आजको समारोहमा उपस्थित हुनु भएकोमा सम्पूर्ण प्रमुख अतिथि लगायत सम्पूर्ण महानुभावहरुमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै जिल्ला विकास योजना २०७३१७४ को सफल कार्यान्वयनको लागि सबैको सक्रिय सहयोग एवं भूमिकाको जिविस वागलुङले अपेक्षा गरेकोछ । धन्यवाद ।

१७ फाल्गुण, २०७२

भाग-१
कूल विनियोजनको सारांश

क) जिल्लाको विकासको लागि भएको कूल विनियोजन

आ.व. २०७३/०७४ को लागि विषयगत कार्यालय, गैरसरकारी संघसंस्थाको चालु तथा पुजिगत स्वर्च विवरण

सि. नं	कार्यालयको नाम	प्रशासनिक स्वर्च	पूजिगत स्वर्च	
१	जिल्ला विकास समितिको कार्यालय	४२८०७८०००	४१५१०७०००	८४३१८५०००
२	जिल्ला प्राविधिक कार्यालय	०	२३६७९१०००	२३६७९१०००
३	वातावरण उर्जा तथा जलवायु परिवर्तन शाखा	६२५६२५	१०७५१६५०	११३७७२७५
४	जिल्ला शिक्षा कार्यालय	१२४४१९५०००	३२७४३७०००	१५७९६३२०००
५	नेपाल विद्युत प्राधिकरण	०	७७६०००००	७७६०००००
६	पश्चिमाञ्चल सिंचाई डि. कार्यालय	०	५५६०००००	५५६०००००
७	महिला तथा बालबालिका कार्यालय	६०६२०००	१५८९२०००	२१९५४०००
८	जिल्ला बाल कल्याण समिति	०	४२१०००	४२१०००
९	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	१२०००००००	६३४५६६००	१८३४५६६००
१०	अञ्चल आयुर्वेद औषधालय	३३५२०००	१०७६०००	४४२८०००
११	डिभिजन सहकारी कार्यालय	०	२९६६०००	२९६६०००
१२	जिल्ला पशुसेवा कार्यालय	१९००००००	११८३७०००	३०८३७०००
१३	जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रक कार्यालय	०	१८४०००००	१८४०००००
१४	जिल्ला भू-संरक्षण कार्यालय	३२७५०००	२३७२५०००	२७००००००
१५	घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति	३७०००००	३७८१५०००	४१५१५०००
१६	जिल्ला कृषि विकास कार्यालय	१६०१००००	३४७६०००	१९४८६०००
१७	स्वामेपानी तथा सरसफाई डि.कार्यालय	०	२३६०००००	२३६०००००
१८	शहरी विकास तथा भ. डि. कार्यालय	०	२१७८०००००	२१७८०००००
१९	जिल्ला वन कार्यालय	०	१२२३५०००	१२२३५०००
२०	गरिबसंग विश्वेश्वर कार्यक्रम	१९८००००	२४०००००	४३८००००
जम्मा		१८४६२७७६२५	१५५८३८६२५०	३४०४६६३८७५

गैर सरकारी क्षेत्रको एकिकृत बजेट :

सि.नं.	कार्यालयको नाम	प्रशासनिक खर्च	पुंजिगत खर्च	जम्मा बजेट
१	INF पालुवा बागलुङ केन्द्र	१३०७६००	३३०२०००	४६०९६००
२	चारतारे युवा क्लब	२४६६६५५८	७७९३८८७७७	८०४०५५३३५
३	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	०	२६२१०००	२६२१०००
४	सेतो गुरांस बाल विकास केन्द्र	५८५००००	१३३११६००	१९१६१६००
५	बागलुङ बहिरा संघ	५५५००००००	२१६७५०००००	२७७२५०००००
६	सत्कर्म नेपाल	०	१००००००	१००००००
७	आमा मिलन केन्द्र	१०००००	५५००००	६५००००
८	लिड्स नेपाल	०	३१५२५४४	३१५२५४४
९	आसमान नेपाल	१३५३००	२३२०८७९	२४५६१७९
१०	धौलागिरी सामुदायिक श्रोत विकास केन्द्र	१९५०००००	४५३९३९०००	४७३४३९०००
११	भिमपोखरा युवा क्लब	३८५३७००	१४३०६३२३	१८१६००२३
१२	गाजा युवा क्लब	०	७२०७६२५२	७२०७६२५२
१३	दिपज्योति युवा क्लब	५७२६५००	१०७५७१९३	१६४८३६९३
१४	समाज कल्याण मञ्च	११०८५००	५५५१५००	६६६००००
१५	ग्रामिण जागरण मञ्च	०	२३०००००	२३०००००
१६	अपाङ्गता सरोकार संघ	०	१३४१०००	१३४१०००
१७	बगलुङ प्राविधिक शिक्षालय	०	६९०५४००	६९०५४००
१८	गोर्खा वेलफेयर पोखरा	११७६२९००	४७०२८००	१६४६५७००
१९	गोर्खा वेलफेयर म्याग्दी	०	९३३९८५४	९३३९८५४
२०	लघुउद्यम विकास कार्यक्रम	२७०००००	२२२५०००	४९२५०००
२१	सामुदायिक वन उपभेक्ता महासंघ	०	११६०००००	११६०००००
२२	धौलागिरी पोर्जेटिभ ग्रुप	०	३५५९००	३५५९००
२३	नेपाल लोक कल्याण संघ	०	५४५९५७६	५४५९५७६
२४	बगलुङ उद्योग बाणिज्य संघ	०	१६४०००००	१६४०००००
२५	मिलीजुली विकास बागलुङ	७२६७०००	३०५०००००	३७७६७०००
२६	धौलागिरी एकीकृत ग्रामीण विकास केन्द्र	२३३००००	१२६१६०००	१४९४६०००
२७	सामुदायिक उर्जा विकास तथा वातावरण सं.के.	१८७१०००	३०००००	२१७१०००
जम्मा		६४३१७९०५८	३६३३८२२५९८	४२७७००१६५६
सरकारी कार्यालयको जम्मा		१८४६२७७६२५	१५५८३८६२५०	३४०४६६३८७५
सरकारी तथा गैरसरकारी क्षेत्रको कुल बजेट		२४८९४५६६८३	५१९२२०८८४८	७६८१६६५५३१

जिल्ला विकास समितिको कार्यालय, बागलुङ
जिविस बागलुङको आगामी आ.व.२०७३/०७४ को बार्षिक कार्यक्रम/बजेट तथा परिषद निर्णयहरु :

निर्णय १ : जिल्ला विकास समिति बागलुङलाई विभिन्न शिर्षकहरुमा प्राप्त आय तथा व्ययको बजेटलाई गत आर्थिक वर्ष २०७१/७२ को यथार्थ, २०७२/७३ को संशोधित र आगामी आ.व.२०७३/७४ को प्रस्ताव सहित जिविस बैठकमा निर्णय भै पेश भएकोमा आजको २४औं जिल्ला परिषद बैठकले स्वीकृति गर्ने निर्णय गरियो।

आ. व. ०७३/०७४ को अनुमानित आय व्ययको सारांश (बजेट रु. हजार)

कार्यक्रम	२०७१/०७२ को यथार्थ स्वर्च			२०७२/०७३ को संशोधित अनुमान			२०७३/०७४ को प्रस्तावित आय	०७३/०७४ को प्रस्तावित स्वर्च		
	चालु	पूजीगत	जम्मा	चालु	पूजीगत	जम्मा		चालु	पूजीगत	जम्मा
आन्तरीक आय	५३७७	१२००	६५७७	३८५०	५००	४३५०	५२७८	४७७८	५००	५२७८
राजस्व वाँडफाँड: रजिष्ट्रेशन	२०००	५४५३	७४५३	४१५०	५४५०	९६००	१००००	३३०२	५९००	८२०२
राजस्व वाँडफाँड: विद्युत रोयल्टी	०	१५४२७	१५४२७	०	३००००	३००००	३००००	०	१५०००	१५०००
जिल्ला विकास समिति अनुदान	३२६१५	२६११०	५८७२५	३५९५६	१७००६	५२९६२	५३०५६	३६६३१	१६५००	५३१३१
गाउँ विकास समिति अनुदान	२५९१०	६७७७८	९३६८८	२५९६४	१०८१६१	१३४१२५	१३४७३०	३०१४५	१०४५८५	१३४७३०
उपेक्षित,उत्पिडित तथा दलित वर्ग उ.वि. का.	०	३००	३००	०	३००	३००	३००	०	३००	३००
मधेशी, पिछडावर्ग र मुस्लिम उ. का.	०	०	०	१००	०	१००	१००	१००	०	१००
भोलुङ्गे पुल क्षेत्रगत कार्यक्रम	०	४३७७	४३७७	०	६४१०	६४१०	९०७७	०	९०७७	९०७७
स्थानीयस्तरका सडक पुल सा. पहुँच सुधार प.	०	०	०	०	५३०००	५३०००	१९३६९	०	१९३६९	१९३६९
ग्रामिण स्वानेपानी तथा सरसफाई का.	१४५०	४८४१	६२९१	२५५७	६०००	८५५७	८२२९	२२२९	६०००	८२२९
विकेन्द्रीत ग्रामिण पूर्वाधार जीविकापार्जन सुधार का.	३९४३	८६१२२	९००६५	३८१८	१०८८००	११२६१८	१०४६००	४६००	१०००००	१०४६००
स्थानीय यातायात पूर्वाधार क्षेत्रगत कार्यक्रम	०	१५८१५	१५८१५	०	१८५००	१८५००	१५६००	०	१५६००	१५६००
पश्चिम नेपाल ग्रामीण स्वानेपानी तथा सरसफाई का.	११११५	१०५६८	२१६८३	१३४००	२९७३१	४३१३१	४२२२०	१२७००	२९५२०	४२२२०
स्थानीय स्वायत्त शासन सामुदायिक विकास का.	२७६५६	३८०	२८०३६	२६५५१	०	२६५५१	४२४९३	४२४९३	०	४२४९३
लोपोन्मुख आदिवासी जनजाति उत्थान	०	२००	२००	०	०	०	२००	०	२००	२००
साना सिचाई नदी नियन्त्रण कार्यक्रम	०	७१३१	७१३१	०	५५००	५५००	१००००	०	१००००	१००००
सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम	१३०९१२	०	१३०९१२	२८१४६५	०	२८१४६५	२८१४६५	२८१४६५	०	२८१४६५
निर्वाचन क्षेत्र विकास कार्यक्रम	३८६९१	०	३८६९१	५९०००	०	५९०००	५९०००	०	६१०००	६१०००
सडक बोर्ड नेपाल	०	३०६५	३०६५	०	३४००	३४००	३५००	०	३५००	३५००
स्थानीय युवा साभेदारी कार्यक्रम	८१६	०	८१६	१३९८	०	१३९८	१५३८	०	०	०

पूर्वाधार संडक मर्मत सम्भार कोष	०	२१४५	२१४५	०	३८०५	३८०५	४०५६	०	४०५६	४०५६
लघु उद्यम विकास कार्यक्रम	०	०	०	२२३५	०	२२३५	५८८४	५८८४	०	५८८४
स्थानीय निकाय वित्तीय आयोग	५०४	०	५०४	५३६	०	५३६	६६०	६६०	०	६६०
संस्कृति प्रवर्द्धन कार्यक्रम	०	३४०९	३४०९	०	६१००	६१००	११११	११११	०	११११
आर्थिक केन्द्र तथा दुई जिल्ला जोड्ने सडक	०	४८२४	४८२४	०	०	०	११६००	०	११६००	११६००
गरिवसंगा विश्वेश्वर								१९८०	२४००	४३८०
जम्मा रकम	२८०९८९	२५९१४५	५४०१३४	४६०९८०	४०२६६३	८६३६४३	८५४०६६	४२८०७८	४१५१०७	८४२१८५

आ.व. २०७३/०७४ को बजेट तथा कार्यक्रम : (जिविस अनुदान चालु)

सि.नं.	बजेट उपशिर्षक नं.	विवरण	आ.व.०७११०७२ को यथार्थ स्वर्च	०७२१०७३ को माघ सम्मको यथार्थ स्वर्च	०७२१०७३ फागुन देखी आषाढ सम्मको प्रस्तावित स्वर्च	०७२१०७३ को संशोधित अनुमान	आ.व.०७३१०७४ को प्रस्तावित स्वर्च
१	२६३११	तलब भत्ता प्रशासन अनुदान प्रशासनिक स्वर्च र कर्मचारी कल्याण कोष समेत	५६५२८००१००	०१००	०१००	०१००	०१००
	स्थानीय निकाय निःशर्त अनुदान चालु						
२	२६३१२	तलब, भत्ता, जिविस, गाविस, प्रशासन अनुदान, प्राविधिक कार्यालय, प्रशासनिक स्वर्च र कर्मचारी कल्याण कोष समेत	२६९६२९७८१००	१८३९८१४५१००	१९५५७७५४१००	३७९५५८९९१००	४१५५०५००१००
	स्थानीय निकाय सःशर्त अनुदान चालु						
३	गरिवसंगा विश्वेश्वर कार्यक्रम	तलब भत्ता र अन्य कार्यक्रम स्वर्च	८३३०००१००	२७५५२०१००	११२९४८०१००	१४०५०००१००	१९८००००१००
जम्मा रू.			३३४४८७७८१००	१८६७३६६५१००	२०६८७२३४१००	३९३६०८९९१००	४३५३०५००१००

आन्तरीक श्रोत २०७३।७४ : चालु तर्फ

सि.नं.	बजेट तथा उपशिर्षक नं.	विवरण	आ.व.०७।१।०७२ को यथार्थ स्वर्च	०७२।०७३ को माघ सम्मको यथार्थ स्वर्च	०७२।०७३ फागुन देखी आषाढ सम्मको प्रस्तावित स्वर्च	०७२।०७३ को संशोधित अनुमान	आ.व.०७३।०७४ को प्रस्तावित स्वर्च
१	१.०१	तलब कर्मचारी	३५६३२४५।००	१९३६४०४।००	१५६३५९६।००	३५००००।००	३०००००।००
२	१.०२.१	भत्ता कर्मचारी	२७९२२०।००	१५५२१०।००	१४४७९०।००	३००००।००	३३०००।००
३	१.०२.३	बैठक भत्ता	१४८५००।००	४३०००।००	१५७०००।००	२००००।००	२५०००।००
४	२.०८.१	कर्मचारी कल्याण कोष	४०००००।००	८००००।००	०।००	८००००।००	१३००००।००
५	२.०८.२	आर्थिक सहायता	०।००	०।००	१५०००।००	१५०००।००	०।००
६	२.०१	पानी तथा विद्युत महसुल	९५१६।००	३३७४।००	१९६६२६।००	२००००।००	२१०००।००
७	२.०२	संचार महसुल	८६९।००	०।००	१५०००।००	१५०००।००	१७०००।००
८	२.०३	कार्यालय संचालन स्वर्च	१७०७६३।००	२५७३६३।००	३४२६३७।००	६००००।००	६५०००।००
९	२.०४	भाडा	१४९०५।००	९४८५।००	८५१५।००	१८०००।००	२००००।००
१०	२.०५	मर्मत संभार स्वर्च	२०८२८९।००	०।००	४००००।००	४००००।००	२५०००।००
११	२.०६.२	सवारी ईन्धन कर्मचारी	३२४८४४।००	९५०६५।००	२०४९३५।००	३००००।००	३५०००।००
१२	२.०८.०४	परिषद संचालन स्वर्च	०।००	०।००	०।००	०।००	३००००।००
१३	२.०८.५	विविध स्वर्च	४९७९२६।००	३४३२०।००	४६५६८०।००	५००००।००	३००००।००
१४	२.०८	कर्मचारी पदपूर्ति	०।००	०।००	१००००।००	१००००।००	१००००।००
१५	४.०५.२	कार्यक्रम भ्रमण स्वर्च कर्मचारी	४९८९६२।००	१२६८७९।००	३८७६२१।००	५१४५०।००	४००००।००
१६	४.०१	पोशाक कर्मचारी	२४००००।००	०।००	२४०५००।००	२४०५००।००	२७००००।००
			६५७७२२५।००	३५४६४६५।००	४३६३५३५।००	८०००००।००	८०८०००।००

निर्णय २ : आगामी आ.व.२०७३।७४ का लागि जिल्ला विकास समितिको आन्तरिक आय, राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने आय र नेपाल सरकार एवं वैदेशिक सहायता शिर्षक तर्फबाट प्राप्त हुने सशर्त तथा निशर्त अनुदानलाई आधारमानी सहभागितात्मक योजना तर्जुमा प्रक्रिया अवलम्बन गरी विषयगत समिति, एकिकृत योजना तर्जुमा समितिको बैठक हुँदै जिविस बैठकमा पेश भएका निम्नानुसार शिर्षकमा तपसिल अनुसारका योजना तथा कार्यक्रमहरूलाई जिविस बैठकबाट निर्णय गरी पेश भएकोमा आजको २४औं जिल्ला परिषद बैठकले स्वीकृत गर्ने निर्णय गरियो ।

1= j h↑ lzif\$ M lhj ; cgbfg klhut
 cfo tkm{ ?= 16500000
 vr{ tkm{ ?=

;	.g:	of hgf sfoqmdsf] gfd	/sd ?=
1	sG^qhq; L ?=		420000
2	; Dk/s sfif ?= -; *sjf{ klZrd gkfn / cGo ; femf/L sfoqmd_		600000
3	nllft ju{		
	Dlxnf		1690000
	Afnj flnsf		1690000
	cfbljf; L hghftl		1000000
	blnt		950000
	d:nld		250000
	km/s lfdtf		200000
	h]& gful/s		200000
	cnk; Vos		100000
4	; xeflutflDs lhNnf ljsf; of hgf lgdxf		750000
5	ko'g kj'fwf/ tyf ; Af)f ljsf; sfoqmd		150000
6	vhsb lfg ljsf; sfoqmd		200000
7	s[lif, kz; jg lfgsf] ljsf; sfoqmd-; Da'wlt sfofho; u ; femf/L_		
8	lhNnf s[lif ljsf; sfofho		200000
9	lhNnf kz;]f sfofho		100000
10	lhNnf jg sfofho		100000
11	blj ksfk Joj :yfkq		400000
12	hl^n /fu pkrf/ sfoqmd		300000
13	; flxto snf, ; :s[lt, lbj ; , kj {djhf sfoqmd		150000
14	agbkl*tx?sf] nflu sfoqmd		100000
15	Psn dlxf sfoqmd		100000
16	lhj; ultlj lw /l]*of] sfoqmd, ; 'gf, j h]^g		100000
17	kqsf/Ltf lfg ljsf;		100000
18	cgludg tyf dNof ^a sg sfoqmd		300000
19	k/:sf/ tyf ; Ddfg		100000
20	sfofho eflts ; fdfull Joj :yfkq -xn Joj :yfkq ; d]_		200000
	-s_ afun ^a gu/kflnsf cgbfg-sjf*L cgbfg_		300000
	-v_ lhj; lj lefg sfif vftf cgbfg-sjf*L cgbfg_		550000
	Oqfsfuf]&laf^ klydstf g+2 sf ; *s		
1	vx/] ; #f/sf] df]/af^f] knfsf]		550000
2	lj x' lsdj f] vfjhfv] xb} dWokxf*L nf\$dfu{ hf]*g] df]/af^f] lj x'		550000
3	xl/rf} e}] lxn tf/f gfuj jhlvfjh Doflubl ; *s tf/f		550000
4	s:dl; }f l; /j f/L e)*f/f l^d/vfjh u}f#D^l cf]*f/ /fo*f*f		550000

	es)*]; *s	
5	; s]f pñl blv /f ^a vfgl b]p/fnl ; Dd df]/af^f]	550000
6	; [tnfrf] sfnfkftn /drrf] ufhfbx #f]fj fw] df]/af^f]	550000
7	k knfn d\lokx*f\nf\$dfu{blv sf]d]fg df]/af^f] xl^of :t/f]gtl	550000
8	uh/ df]/af^f] /)fl; xls^]l-ls^]l v)*_	550000
9	lj flnr]f] hnhnf df]/af^f]hnhnf v)*_	550000
10	tdfg z]f{v\fb]p/fnl df]/af^f] :t/f]gtl	550000
11	lnsf]f (u] fu' # ty]f] dw] f ^a unstf df]/af^f] lg; L	550000
	lhj; cgbfgsf] h]df	16500000
	sj f*L cgbfgsf] h]df	850000
	sh h]df	17350000

gf] M dfl]ysf] k]t]f]t ah]df sj f*L cgbfg /sd #^f0{jfsl xg] lhj; cgbfgaf^ t]f]sPsf] k]tzt /sd
nlift ju^f0{ljgof]hg ul/Psf] % .

2= ah↑ lzif\$ M :yfglo offtoft kjfvf/ tyf lfqut sfoqmd
 cfo tkm(?= 15600000
 vr{ tkm(?=

l; .g:†	ofhgf sfoqmdsf] gfd	/sd ?=
1	sG^h; L	600000
2	; *s ddt ; ef/ sfjf	1400000
	uflj; s b tyf lhNnf ; b/dsf hf*g afsl /x\$; *sx?	
1	/fo*f*f cfkm] bd\$ jf#vf] gfb\$ emh] xb}j/† ; *s -cfkm] bd\$ / jf#vf] gfb\$ v)*_	1600000
2	s:dl; }f ch}f hbl %:tl ; *s	1200000
3	dNd kf)*j vfgl /djf /)fl; xls^gl ; *s	1100000
4	vjfe gf}f ^fs/ l; ; fvgl ; *s	1000000
5	xl^of *f*fv] leqljg ; v}f ; Nofg ykn^ ; *s	1000000
	lhNnfsf qmdfut / Ofhsf:t/lo ufj&laf^ kf+1 df lg)f6 ePsf ; *sx?	
1	dgsfdgf l*xl*f*f xkf] l^d/j† l; d:jf/f jf}f} df]/af^f]	700000
2	wDhf b p/fnl c; fh] cfyn] xb} Doflubl hf*g] ; *s	700000
3	ljx' 1 hnhnfb]v lh/ l xb} uflj ; hf*g] df]/af^f] ddt /z	700000
4	l/hfnrf\$ e:sf^ cuh tf/f l; k Doflubl zlxb dfu{df]/af^f]	700000
5	cdnrf} lu&] tf/ e/ s:dl; }f df]/af^f]	700000
6	; lt(luf lgp/ l ; Gtnf?v sl/*f] xb} sflnlsgf/ ; *s hbl	700000
7	x bll; / k}lj fa blbnfef^L df]/af^f] lgdf}	700000
8	kr}f b pvs{yfnkf}/f sf*]f; ; *s	700000
9	Hof^gf ; SGof/ ^^Lkmb buf; Dd df]/af^f]	700000
10	xGbflkmbL wfO}fa %f}ufp ; *s	700000
11	j f}x/fufp 5, 4 2 / 1 ko&fg df]/af^f] j f}x/fufp	700000
	hDdf	15600000

3= ah↑ lzif\$ M ufdl)f vfgkfgl tyf ; /; kmf0{ sfoqmd
 cfo tkm{ ?= 6000000
 vr{ tkm{ ?=

l; .g=	ofhgf . sfoqmdsf] gfd	/sd ?=
1	sG^]hQ; L	240000
	; /; kmf0{ sfoqmd	
2	^f]n ; flg^]zg sfoqmd-kIzrd gkfn uf-vf-kf; # ; dgj o u/L ugI Doflr ^a , tfind, ; fdfull Joj : yfkg_	1200000
	qmdfut vfgkfgl ofhgf lgdf]f tkm{	
3	tufd vfgkfgl ofhgf -1 b]v 9_	400000
4	g/&f^L vfgkfgl ofhgf g/&f^L 2, 4 / 9	400000
5	g]fvs{ vfgkfgl ofhgf /)fi; xls^gl 5	400000
6	t]ff/] vfgkfgl ofhgf l/#f 2 / 6	400000
7	khld*f*f vfgkfgl ofhgf kpkf^f 9 -kDkl ^a _	400000
8	jfgkf 5, 6 / 7 vfgkfgl ofhgf	300000
9	efn]j f/f sfkmj f] vfkf x]bll; /	300000
	rfn' j if{ 0f]sfaf^ k]t vfgkfgl ofhgf?	
1	es)*] 8 / 9 vfgkfgl ofhgf ddt	300000
2	l; ufgf 2, 4 vfgkfgl ofhgf ddt	300000
3	gf/fo)f: yfg s]f vfgkfgl ofhgf ddt	300000
4	lj gdf/] 5 blntj : tl vfgkfgl ofhgf	300000
5	; s]f dfn]f vfgkfgl ofhgf ddt	300000
6	k]y]yfk l#p/v]hf vfkf ddt k] 3 / 6	300000
7	vfgkfgl ddt ; wf/	160000
	hDdf	6000000

4= ah↑ lzif\$ M ; fgf l; #f0{ gbl lgo6q)f tyf c6o k}f{f/ /
 cfo tkm{?= 10000000
 vr{ tkm{?=

l; g=	ofhgf sfoqmdsf] gfd	/sd ?=
	:jlst e0{; #fngdf /x}f qmdfut ofhgfx?	
1	dNd l/#f l; #f0{ cfofhgf dNd 2 l/:dlb]v l/#f 3 **fv]t ; Dd	
2	sfNn]f} l; #f0{ cfofhgf blj :yfg 8	
3	b/dvf]hf dxfg j ; fxkmf^ l; rf0{ cfofhgf	
4	w}gl bdskmf^ l; rf0{ cfofhgf k}kf^f 8	
5	g]f/#f^ l; rf0{ cfofhgf k}y}yfk 3	
6	? :blvf]hf l; rf0{ cfofhgf xl/rf} 2 / 5	
	Ofhsf:t/af^ cf-j=2073.74 sf nflu k}tflj t ul/Psf cfofhgf?- ; EdfJotf c}oogsf nflu ; e[ug{ *f]n*/df k&fpg] .	
१	अधेरीखोला देखि सहिला फाट सम्म सिचाई योजना	
२	कर्लिम छहारी खोलादेखि गैरीखेत सिचाई विहू	
३	गंगरेखाल्टा सिचाई अमलाचौर २	
४	हटिया घट्टेखोला रजहरा सिचाई आयोजना	
५	पाण्डवखानी भूलकेपानी देखि देवलडाडा सिचाई योजना पाण्डवखानी	
६	पिपलटारी सिचाई योजना दगातून्डाडा	
७	सतराघाट देखि गोठेनी भालीवाड चौताराबोट सिचाई बूंगादोभान	
८	खग्राल सिमलचौर ठूवाखोर सिचाई योजना वोहरागाउ	
	जम्मा	

नोट : उल्लेखित क्रमागत सबै सिचाई आयोजनाहरूको लागि बजेट स्वीकृत गर्ने र प्रसतावित आयोजनाहरूको सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने कार्य स्थानीय पूर्वाधार तथा कृषि सडक विभागबाट हुने भएकोले कार्यक्रम स्वीकृत भई प्राप्त भएपछि मात्र कार्यान्वयन गर्न सकिनेछ ।

5- ah↑ lzif\$ M /fh:j jf*kmf* klhut 4800000.
 dfnkft /lhi^zg tyf ulj; af^ kkt dfnkft 100000.
 hDdf M 4900000.
 Joo tkm{ ?=

l; g+	ofhgf sfoqmdsf] gfd	/sd ?=
1	; fj hlg\$; gj f0{ cf000, lgb]zsf Joj:yfkg, cftl/s cfo kj \$g, ; fdfhs k/Llf), ; fdfhs ; /lff sfoqmd Joj:yfkg nufotsf sfoqmdx?, IEC d↑/lon ; dt	400000
2	; ayfut ; bl(s/)f -j e ; f0{ :kz l/Go' >ft gSzf kpfzg_	100000
3	; Rgf kj \$g Pj +zfvf Joj:yfkg	100000
4	sfofho ejg ddt ; wf/-lhlj ; sfofho afun ^a / vjff_	300000
5	vhsb kj \$g sfoqmd	200000
6	snf ; s[t, ko{g kj \$g tyf ljsf; sfoqmd	300000
7	cjlws lhNnf ljsf; ofhgf Doflr ^a km)*	200000
8	slif tyf kzlj sf; sfoqmd -u} ; sf] ; femf/Ldf_	200000
9	lghllfg; # ; femf/L ul/ ul/g] sfoqmd	200000
10	; Rgf kj fx, kqsfll/tf, ; #f/lfg Joj:yfkg	200000
	Oñsf g+10 af^ kfyldstf kkt ; *sx?	
1	lraq#f^ ; fdf l; Nud df↑/af^f] alt]f ^a	400000
2	ledlu&] bln ^a /fhst df↑/af^f]	400000
3	bf]uf*L (f) f df↑/af^f] j f] f ^a	400000
	Oñsf ul]&laf^ kfyldstfdf k/šf vfgkfgl ofhgfx?	
1	xl^of 8 / 9 blntj:tl vfkf	300000
2	clwsf/lrf} %t ^a vfkf ddt	300000
3	ljfnlrf} 9 vfgkfgl ddt	300000
4	vfgl 9 e} vfhf vfgkfgl ofhg	300000
5	ch]f 3, 2 / 1 vfkf ddt ; wf/	300000
	hDdf	4900000

6= ah↑ lzif\$ M /fh:j jf*kmf* lj Bt /föN^L
lj Bt /föN^L cfo M 15000000.

l; g=	ofhgf sfoömdsf] gfd	/sd ?=
1	phf{ tyf jftfj/)f zfvaf^ ; #flnt n#hnlj Bt cfofhgfnf0{ Doflr ^a km)* . jftfj/)f ; Af)f sfoömd	500000
2	lj leög kj fvf/ ; Argf ddt ; wf/ sfoömd	1000000
3	lj Bt lj t/)f ; wf/ lj :tf/ sfoömd lj leög uflj ; x? . gkf	8000000
4	lj leög cfofhgf tyf sfoömdsf nflu Doflr ^a km)* _	300000
5	:j f:Yolfq kj \$g sfoömd	100000
6	k\$fk keflij t ; Argfx?sf] ddt ; wf/ sfoömd	500000
7	kj fvf/ ; Argf / ; *s ddt ; wf/ sf]f	1000000
8	Ofhsf:t/sf klydstf kkt cfo kj fvf/ lgdf]f tyf ; wf/ sfoömd	3200000
	qmdfut tyf Ofhsf:t/af^ klydstf kkt cfo cfofhgxf?	
1	jfgkf 1 j f^N]f] se^xn ; femf/l sfoömdnf0{ ; xofu	200000
2	jfgkf 11 gghofl]t ; # c#n cfvf c:ktfn lgdf]f ; f-sfoömdnf0{ ; xofu	200000
	hddf	15000000

gf] M pk/föM cg° f/ k]tflj t cfofhgxf? cfufdl cfj -2073.74 df kkt xg] lj Bt /föN^Lnf0{ chw/dfgl sfoö] og ul/g% .

7= ah↑ lzif\$ M cftl/s >ft -cfo_ klhut
 /fh:j jf*km*-dfnkft /flhi^zg_
 hDdf ?= 1500000.

500000.
 1000000.

l; g*	ofhgf sfo(mdsf) gfd	/sd ?=
	ljleG sfjf vftfx?df cgbfg	500000
	cftl/s cfo kj \$g sfo(md	30000
	nllft ju{	
	Dlxnf	200000
	Afnj flnsf	200000
	cflj; L hghftl	150000
	h & gful/s	100000
	km/s lfdtf	150000
	blnt	100000
	d:nld	50000
	cnk; wos	20000
	hDdf	1500000

8= ; *s jf*{g|kn / lhj ; sf] ; femf/ldf ddt ; wf/ ul/g] ; *sx?-rfn' cfj =sf
 qmdfut_

cgbflgt cfo ?= 3500000.

vr{tkm{

1= c|ft] ; N*f*f n|fglxb}blbnfef^L hfg] ; *s

2= s:dL ; }f dfhf% ; s]f Jof*ynf ; *s

3= dNd l/#f ; *s

4= e}]xl/rf} ; *s

9 cfly\$ s\|b| tyf b0{lhNnf hf*g]; *sx?-qmdfut_
 cgdflgt cfo ?= 11600000.
 Joo ?=

l; g#	of\hgf sfo(mdsf] gfd	/sd ?=
	cfly\$ s\ b hf*g]; *s -cgdflgt cfo ?= 6845000_	
1	kflhf lr; f/vf\hf cdnfrf} km\l ; *s	
2	ltTof ^a dgsfdgf j sgl &N(uf l; D:j f/f j f} f} ; *s	
3	vx/] lwdl dflj xb} lttf} ; *s	
4	bd\$ 9 sD)f kflj j f#vf} &hf\km\lg] gkfg] v)* ; *s	
5	ledlu&] bln ^e /fhst xb} ko&fg ; *s	
6	blj :yfg j fovf\hf j fx/fufp ; *s	
7	es)*] unj f dfgb] /fdtf\hf ; *s	
8	sflnlsgf/ lj gdf/] ufj ; s]f ; *s	
9	/fS;] lhdl ; Sgof/ t ^e *f*f ; *s	
10	wDhf b\p/fnl kmk/v\ l/hfnrf\$; *s	
11	sfl/*f} h\l ufj ; efg le/sgf x\$nf ^a e}fj f/L jfc] %}f l%:tl	
12	alt{f ^a rfrn #f}ffvfgl j /fxtfn j f} \fbf\fg ; *s	
13	k\y\yfk /f ^a vfgl wNn]f:sf\ xb} x\bl; / ; *s	
14	l/#f dg]f /xu}f kmf^] nDr] uf&nf ^a ; *s	
15	l/hfnrf\$ cd/e\l cuh tf/f Dofl\bl ?d ; *s :t/f\gtl	
	b0{lhNnf hf*g]; *sx? -cgdflgt cfo ?= 4755000_	
1	km\l sfn] jgx' ; Gtnfrf} j /} zflGtk/-uNdl ; *s	
2	tf/f 6 bfluf*L Dofl\bl cdg 8 lSdrf} l^sfj f ^a xb} lg:sf\ ; *s	
3	wdf]tl n ^a t' ; f/f lnj f ^a gf/lsf\ /hj f/f cv\ ledlu&] ; *s	
4	blbnfef^L x\bl; / xb} zflGtk/ ; *s	
5	af} \fbf\fg tdfgvf\hf ; fh] Dofl\bl ; *s	

10= ah↑ lzif\$ M emh^aukh lfgut sfoqmd
 cfo tkm{ ?= 9077000. -kkt ah↑ l; ln^a cg; f/_
 vr{ tkm{ M

- 1 kh xjfn' lgoldt ddt M 1000000.
- 2 gof lgdff / qmdfut M 7077000.
- 3 jkt ddt M 1000000.

१. गत तथा चालु वर्षमा गा.वि.स./इलाका स्तरबाट प्राप्त भएका भो.पु. निर्माणका लागि प्राप्त मागहरुको सम्बन्धमा चालु वर्ष २०७२/०७३ मा नै सर्वे डिजाइन गरी आगामी आ.व. २०७३/७४ मा निर्माण कार्य अगाडी बढाउन प्रस्ताव गरिएका भो.पु.हरु :-

नया“ निर्माण तर्फ :-

सि.नं.	घाटको नाम	खोलाको नाम	गा.वि.स.	कैफियत
१.	खालाबगर घाट		बोहरागाउँ ७ र ९	
२.	थप्लुडघाट	हुम्दीखोला	सल्यान	
३.	करमेला बजारघाट	दरमखोला	तारा	
४.	खालीखोला घाट	मस्याङ्दी खोला	अमरभूमि ६	
५.	गाईघाट	गौदी खोला	दुदिलाभाटी	
६.	ठेउलेखोला घाट		पैयु सर्कुवा	मा.वि. जाने
७.	घौले घाट		देविस्थान	
८.	ल्याङ्गुरेघाट	बगर खोला	पाण्डवखानी	
९.	कांडेबास बजार घाट	दरमखोला	कांडेबास	
१०.	जुठे खोला घाट	जुठेखोला खोला	दमेक ८ र ९	
११.	तालदाङ्गाचौर घाट	दाङ्गाखोला	ग्वालीचौर ६ र ७	
१२.	जिमिरोपुक घाट	मपेश खोला	तारा	
१३.	कौसेनी घाट		रायडांडा, दमेक	
१४.	ज्योतिखोलाघाट		सिसाखानी ६ दगातुन्डाडा	
१५.	मस्याङ्दीखोला भोपु	मस्याङ्दीखोला	अमरभूमि	

बृहत मर्मत तर्फ :-

चालु आ.व. २०७२/७३ मा नै सर्वे गरी कार्य अगाडी बढाई आ.व. २०७३/७४ मा क्रमागत रहने :-

सि.नं.	घाटको नाम	खोलाको नाम	गा.वि.स.	कैफियत
१.	बारे घाट		अमरभूमि	
२.	साराखेत घाट		बुर्तिवाड	
३.	न्यायखर्क घाट		पाण्डवखानी	
४.	बेलबगर घाट	चौरखोला	जैदी र छिस्ती	

२. इलाका स्तरबाट प्राप्त अन्य भो.पु. निर्माण सम्बन्धी मागहरु आगामी आ.व. २०७३/७४ मा प्राप्त हुने बजेटलाई आधार मानी सभै तथा निर्माणको प्रक्रिया तपसिलको सूचीबाट छनौट गरी अगाडी बढाईनेछ ।

नयां निर्माण तर्फ :

सि.नं.	घाटको नाम	खोलाको नाम	गा.वि.स.	कैफियत
१.	सिरपानी घाट भो.पु.		भकुण्डे	
२.	घौसेमारेघाट		नरेठांटी ९ र ६	
३.	सिमघाट भो.पु.		विहुं, तंग्राम, धम्जा	
४.	सादीघाट भो.पु.		हिल	
५.	पानीघाट भो.पु.		अर्गल	
६.	तिप्लीङ्गघाट भो.पु.		धुल्लुवास्कोट ३ र १	
७.	दारेगौडा भो.पु. ठेउलेघाट		छिस्ती २, जैदी ७	
८.	साड्दीघाट भो.पु.		पैयु ४, राड्खानी २	
९.	दोभानखोला भो.पु.		दमेक	
१०.	ओखरबोटघाट		हटिया ८ र ६	
११.	लांकुरीघाट		रिघा १	
१२.	सुखौराघाट भो.पु.		पाण्डवखानी	
१३.	सिगाघाट भो.पु.			
१४.	चुरेलावास घाट		बुर्तिवाड ३ र ८	
१५.	बराहकोडा पुल		खुंखानी ७	
१६.	न्वाराघाट		पैयुथन्थाप	
१७.	चिसापानीघाट		हटिया ३, हरिचौर ८	
१८.	जलमपुरघाट		खुंखानी ९	
१९.	बुढाथोकघाट		निसी	
२०.	तिप्लीङ्गघाट		राड्खानी	
२१.	सांघुबोटघाट		जैदी	
२२.	विसेघाट		पाला ३, भीमापोखरा	
२३.	पहिरे फेदीखोलाघाट		कुस्मी ८ र ९	
२४.	पानीघाट		दगा ९, ग्वालीचौर ९	
२५.	रानीवासघाट		तारा १ र ६	
२६.	बनेखोलाघाट		हिल १ र ३	
२७.	भंगुलबोट		बोंगादोभान	
२८.	सिमलचौरघाट		बुर्तिवाड ४ र ५	
२९.	ठेउलेखोलाघाट		कुस्मीशेरा १, विनामारे	
३०.	चिप्लेटीखोला		दुदिलाभाटी ६	
३१.	शेर्माघाट		तमान	
३२.	धावाखोरघाट		बोहरागाउं २	
३३.	हिलेघाट		तंग्राम १	

सि.नं.	घाटको नाम	खोलाको नाम	गा.वि.स.	कैफियत
३४.	साउनेपाटा		मल्म, कांडेवास	
३५.	लामाखेत भो.पु.		रिघा	
३६.	मनुवाघाट भो.पु.		दर्लिङ्ग	
३७.	भालीवाड भो.पु.		खुंगा	
३८.	बुढाथोक घाट		निसी ५	
३९.	घट्टेघाट भो.पु.		नरेठांटी	
४०.	खारुघाट		देविस्थान	
४१.	अंधेरीखोला		धम्जा, भीमापोखरा	
४२.	सिम्ले घाट	काठेखोला	विहुं र पाला	
४३.	कुडुमा घाट	ओखर खोला	राजकूत ८	
४४.	कपचनेघाट		रणसिंहकिटेनी	
४५.	रिघा ३ खडराघाट गुल्मी जोड्ने		रिघा	

बृहत मर्मत तर्फ :

सि.नं.	घाटको नाम	खोलाको नाम	गा.वि.स.	कैफियत
१.	सरनेघाट		अमरभूमि ६	
२.	तमुखोला घाट		सल्यान ४	
३.	धापाखोला घाट		नारायणस्थान ७, अमलाचौर ८	
४.	कटुवा बगरघाट		अमलाचौर २	
५.	साङ्खोलाघाट		धम्जा ९	
६.	बसाहघाट		हटिया, हरिचौर	
७.	ओखलढुंगाघाट		तित्याङ ४, सिगाना ४	
८.	सेतारेघाट		बोंगादोभान	
९.	पुछारघाट भोपु		तारा १	
१०.	दोगाडीघाट भोपु		तारा ३ र ५	
११.	सागुवोटघाट भोपु		तारा ५ र ९	

11 :yfglo :t/sf ; *s kh sfo[md-df↑/]n kh_

cfo tkm[?= 19369000.

1= xUblvfihf df↑/]n kh-qmdfut o; }if{ ; DkGg xg]

2= s':dl; /f :shg/#f^ df↑/]nkh-qmdfut o; }if{ ; DkGg xg]

- 1= xUblvfjhf gofj hf/#f^ dfj/]nkh
2= sfln/x#f^ bln{ ledlu&] dfj/]nkh

१२ विकेन्द्रीत ग्रामिण पुर्वाधार तथा जिविकोपार्जन सुधार कार्यक्रम ९म्क्षीए(ढू
आ.ब. २०७३/७४ का लागी प्रस्तावित कार्यक्रम

आय तर्फ रु : ८,००,००,००० ।-

१. परामर्शदाता तर्फ रु : १४,८०,००० ।-
२. सडक स्तरोन्नती कार्यक्रम : बागलुङ-कुश्मीशेरा सडक रु ६,८०,२०,०००।-
३. सामुदायिक पुर्वाधार आयोजनाहरुको संचालन गरिने गा.वि.सहरु : भकुण्डे, पैयुपाटा ,नारायणस्थान, अमलाचौर, कुश्मिशेरा गा.वि.स । रु २०,००,०००।-
४. ब्.ए मार्फत मर्मत सुधार गरिने सडकहरु (चालु तथा आगामी आ.व ०७३/०७४ मा समेत) रु. ७०,००,०००।-
क) देउरालीचोक ओखलढुंगा सिगाना चापाखर्क गाजादह सडक
ख) कुश्मिशेरा दमेक पैयुथन्याप राङ्गखानी बरेड सडक
ग) रिजालचोक अमरभुमी अर्गल तारा सडक
५. क्षमता अभिवृद्धि तथा सीपमुलक कार्यक्रमहरु १५,००,०००
६. बागलुङ- कुश्मिशेरा सडकको प्रभावक्षेत्रका उल्लेखित गा.वि.समा लक्षित वर्गको पहिचान गरी कार्यक्रम संचालन गरिने ।
- १३ वातावरण ऊर्जा तथा जलवायु परिवर्तन कार्यक्रम शाखा

आ.व. २०७३-२०७४

केन्द्रिय कार्यक्रम तर्फ

सि.न.	कार्यक्रम	प्रस्तावित बजेट	कैफियत
क	पुँजिगत शिर्षक	१,०७,५१,६५०	
१	वायोमास(धुवामुत उज्यालो) ऊर्जा कार्यक्रम	१३,२१,६५०	
१.१	जि.बि.स. म्याचिड फन्ड	१,००,०००	
२	जलविधूत कार्यक्रम	१३,२०,०००	
२.१	पिको हाइड्रो सर्वे तथा सम्भाव्यता अध्ययन	२,२०,०००	

२.२	लघु जलविद्युत मर्मत तथा पूर्णस्थापना	११,००,०००	
३	परिप्रयोग ऊर्जा कार्यक्रम	१०,००,०००	
४	कार्बन तथा जलवायु परिवर्तन कार्यक्रम	२,१०,०००	
४.१	विश्व वातावरण दिवस	३०,०००	
४.२	ऊर्जा सप्ताह	३०,०००	
४.३	जलवायु परिवर्तन र कार्बन सम्बन्धी अनूगमन	५०,०००	
४.४	जनचेतना कार्यक्रम	१,००,०००	
५	अनूगमन तथा गुण नियन्त्रण कार्यक्रम	५०,०००	
५.१	रयान्डम स्याम्पल मनिटरिङ	५०,०००	
६	मिनिग्रिड आयोजना	६७,५०,०००	
६.१	ऊर्जा उपत्यका (राष्ट्रिय प्रसारण लाइनमा जोडने)	६५,००,०००	
६.२	व्यस्थापन तथा सुदृढिकरण	२,५०,०००	
ख	चालु शिर्षक	६,२५,६२५	
७	प्रशासनिक खर्च	६,२५,६२५	
	जम्मा ९ चालु पुँजी ०	१,१३,७७,२७५	

१४ गरिवसँग विश्वेस्वर कार्यक्रम

रु.हजारमा

आ.ब. २०७३/७४ का लागी प्रस्तावित कार्यक्रम

क्र.सं.	विवरण	गा.वि.स.संख्या	रकम	कैफियत
१.पुजीगत तर्फ				
१.	साना पुर्वाधार मर्मत संभार कार्यक्रम (सिचाइ, खानेपानी, कुलो, बाटो, १.अमरभुमी, २. रायडाडा, ३. हिल, ४. बाटाकाचोर, ५. सल्यान, ६.सुखौरा, ७. जलजला, ८. सिसाखानी, ९.अधिकारीचौर	९	१८००	
२.	लक्षित वर्ग आयआर्जन कार्यक्रम तथा तालिम	९	६००	
		जम्मा	२४००	
२.चालुगत तर्फ				
१.	समन्यकर्ता, सामाजिक परिचालक तलब भत्ता		१५१०	
२.	प्रशासनिक खर्च		३००	
३.	कम्प्युटर,प्रिन्ट खरिद		७०	
४.	अन्य विविध खर्च		१००	
		जम्मा	१९८०	
		जम्मा	४३८०	

15

klZrd gkfn ufdl) f vfgkfgl tyf ; /; kmf0{ kl/ofhg f cfj = 2073.74

क्र.सं.	lqmofsnfk lj j /)f	&lfgf	इकाई	वार्षिक लक्ष्य		वार्षिक बजेट	कैफियत
				परिमाण	भार		
1	2		३	३	४	५	६
S_	; fj hlg s lgdff				६९.९२	२९५२०	
1	Vfkgkfgl ofhg f? - sdfut_		वडा	१०	३२.७३	१३८२०	cfj 2072-073 df ; Dkgg gePsf sdfut ofhg f?
1-1	घोस्खोर खापा योजना	निसी ५, 8	प्र.श	१००			
1-2	हटिया माल्मे खापा योजना	हटिया १,२	प्र.श	१००			
1-3	kmf] f{ खापा योजना	रणसिंगकिटेनी ९	प्र.श	१००			
1-4	lxld]f*f खापा योजना	रणसिंगकिटेनी 6	प्र.श	१००			
1-5	सुखौरा cfsf;] kfgl ; sng खापा योजना	सुखौरा 1-(	प्र.श	१००			
1-6	तल्लो चौरासे मुन्तलाचौर खापा योजना	दमेक ५	प्र.श	१००			
1-7	चौरासे खापा योजना	दमेक 4	प्र.श	१००			
1-8	दुर्लेनी खापा योजना	तित्याड 5	प्र.श	१००			
1-9	सर्कुवा गाव खापा योजना	सर्कुवा ५	प्र.श	१००			
1-10	kfy/f *f*f खापा योजना	रणसिंगकिटेनी 2	प्र.श	१००			
2	Vfkgkfgl ofhg f? - gof_		वडा	९	३३.१६	१४०००	भिवास प्लानमा प्राथमिकता मा परेका तथा ईलाका वाट छनोट भएका योजनाहरू ।
2-1	बाटाकाचौर खापा योजना	बाटाकाचौर 4,5	प्र.श	१००		१५००	
2-2	yfkगिरा खापा योजना	tf/f	प्र.श	१००		२५००	
2-3	#N*fuf& सादिबन खापा योजना	j]f*ufbfefg 3,4	प्र.श	१००		२५००	
2-4	n; g] Nof* vfkfof]	sf*]f; 3,4	प्र.श	१००		२०००	
2-5	emfslsfyfg kNnf] klx/f]	sf*]f; 6	प्र.श	१००		१०००	
2-6	ltnv' dh vfkfof]	lg; L 4	प्र.श	१००		१५००	
2-7	dfenj g vfkfof]	lg; L 3	प्र.श	१००		१५००	
2-8	ufPh/f ^fk' uf*f vfkfof]	bd\$ 2,3	प्र.श	१००		१०००	
2-9	रिघा कल्ले खापा योजना	रिघा २	प्र.श	१००		५००	
3	; fj hlg s tyf ; yfut zffno		वडा	११	४.०३	१७००	
3-1	; fj hlg s tyf ; yfut zffno -sdfut_		वडा	५	१.१८	५००	
3-2	; fj hlg s tyf ; yfut zffno -gof_		वडा	६	२.८४	१२००	

ख)	cGo sfo\$pd -; /; knfO{				५.९२	२५००	
१	; /; knfO{ spfsnfkx?		प्रतिशत	१००	२.८४	१२००	
२	; /; knfO{ tyf :j R%tf ; Dj lGw lfdtf lj sf;		प्रतिशत	१००	३.०८	१३००	
ग)	l; klj sf; / hgr jgf tflnd tyf ufl&l				२३.६९	१००००	
१	lfdtf lj sf;		प्रतिशत	१००	७.३४	३१००	
२	; xofjL JolQm tyf jf; olg^ vr{		प्रतिशत	१००	१५.४०	६५००	
३	cgludg vr{		प्रतिशत	१००	०.९५	४००	
घ)	:yf-g= ; zt{ rfn' cgbfg				०.४७	२००	
	sh hDdf -S±V ±U ±# _				१००.००	४२२२०	

योजनामा प्रस्तावित वजेद योजनाको संभाव्यता अध्ययन, सर्वेक्षण तथा लागत इधिमैद भए पश्चात यकिन हुनेश ।माथि उल्लेखित वजेद अनुमानित मात्र हो ।

१६ पुन निर्माण तथा पुन स्थापना कार्यक्रम, बाग्लुङ (p1)

ब.शि.नं ३४९१०२४ (पुननिर्माण तथा पुनस्थापना कार्यक्रमको संचालित आयोजना) आ ब ०७३/०७४

सि.नं	कार्यक्रमको नाम	सुरु वर्ष	गुरु योजना स्वीकृत रकम	गत आ ब सम्मको खर्च	यस आ ब को बजेट	कुल खर्च	आ ब ०७३/०७४ मा आवश्यक बजेट	कैफियत
१	श्री जनजागृती प्रा वि राजकुत २ रणसिकिटेनी	०७१/७२	८००	३००	३००	६००	२००	
२	जल्दी प्रा वि बुर्तिबुङ ४	०७१/७२	८००	२५८	३००	५५८	२५०	
३	सुन्तलाचौर उ मा वि , दमेक	०७०/७१	१८००	९००	३००	१२००	६००	
४	जनकल्याण उ मा वि छिस्ती	०७०/७१	१८००	९९३	३००	१२९३	५००	
५	सतिढुङा मा वि जैदी	०७०/७१	१५००	६४७	३००	९४७	५५०	
६	त्रिभुवन उ मा वि पैयुपाटा १	०७१/७२	२०००	१०००	३००	१३००	७००	
७	गणेश मा वि नारायणस्थान ५,	०७१/७२	१७००	६००	३००	९००	८००	
८	अर्नाकोट नि मा वि बुर्तिवाङ ३	०७१/७२	१२००	३००	३००	६००	६००	
९	भुजी मा वि अधिकारीचौर	०७१/७२	२०००	३००	३००	६००	१४००	
१०	जनज्योती उ मा वि भवन निर्माण, बुङगादोभान	०७२/७३	२०००		३००	३००	१७००	
११	श्री चौराहा उ मा वि भवन निर्माण २ , दुधिलाभाटी	०७२/७३	२०००		३००	३००	१७००	
१२	महाविधायान उ मा वि रायडाडा	०७२/७३	२०००		३००	३००	१७००	
१३	श्री जनता उ मा वि पैयुथन्ताप ६	०६९/७०	२०००	२००	८००	१०००	१०००	
१४	शान्ती मा वि खुडखानी	०७०/७१	१८००	१२६६	२००	१४६६	३३०	
१५	त्रिभुवन उ मा वि छाना मर्मत पैयुपाटा	०७१/७२	२०००	४००	३००	७००	१३००	
१६	गा वि स भवन , अर्गल	०७०/७१	३०००	१५२५	३००	१८२५	११५०	
१७	गा वि स भवन , हरिचौर	०७०/७१	३०००	७०८	३००	१००८	१९००	
१८	गा वि स भवन , नरेठाटी	०७०/७१	३०००	१८९५	३००	२१९५	८००	
१९	गा वि स भवन , जैदी	०७०/७१	३०००	१८००	३००	२१००	९००	
२०	गा वि स भवन , बोहरागाउ	०७०/७१	३०००	१५१५	३००	१८१५	११५०	
२१	गा वि स भवन , बिहु	०७०/७१	३०००	१७९५	३००	२०९५	९००	

२२	गा वि स भवन , राडखानी	०७०/७१	३०००	१८००	१०००	२८००	२००	
२३	गा वि स भवन , मल्म	०७०/७१	३०००	१८००	१०००	२८००	२००	
२४	गा वि स भवन , हुक्दीशिर	०६९/७०	३०००	२४०९	५४०	२९४९	५१	
२५	गा वि स भवन , नारायणस्थान	०७२/७३	४०००		१०००	१०००	३०००	सम्पन्न हुने
२६	गा वि स भवन , रायडाडा	०७२/७३	४०००		१०००	१०००	३०००	सम्पन्न हुने
	कुल जम्मा		६०४००	२२४११	११२४०	३३६५१	२६५८१	

सि.नं	कार्यक्रमको नाम	गुरु योजना स्वीकृत रकम	गत आ ब सम्मको खर्च	यस आ ब को बजेट	कुल खर्च	आ ब ०७३/०७४ मा आवश्यक बजेट
१	पुरुषोदय मा वि खुलमैदान हुक्दीशिर	१०००	४५०	३००	७५०	२५०
२	कुडुले मा वि बा न पा १०	१५००	१००९	३००	१३०९	१९०
३	पृथ्वी उ मा वि हरिचौर	१५००	९१४	३००	१२१४	२८०
४	श्री अर्गल मा वि भवन	१५००	५५५	३००	८५५	६५०
५	संस्कृत मा वि बेलभन्ज्याड	१८००	२८६	२००	४८६	१३००
६	शिवालय नि मा वि पैयुपाटा ४	१२००	२००	२००	४००	८००
७	श्री शिवालय उ मा वि अधिकारीचौर	२०००	४००	१७०	५७०	१४००
८	पाखा सामुदायक मा वि कुस्मीसेरा	१८००	३००	२००	५००	१३००
९	लौगा मा वि जलजला ७	१८००	३००	२००	५००	१३००
१०	रमुवा वि मा वि पाण्डवखानी	१२००	३००	२००	५००	७००
११	पाण्डवखानी उ मा वि पाण्डवखानी	२०००	४००	२००	६००	१४००
१२	भानु क्याम्पस भवन ग्वालीचौर ३	२५००	४००	२००	६००	१९००
१३	अदुवावारी प्रा वि भवन ग्वालीचौर ४	८००	२००	२४०	४४०	३५०
१४	श्री निशीभुजी जनता क्याम्पस भवन बर्तिवाड	२५००	४००	२००	६००	१९००
१५	जनवल्याण मा वि अर्जेवा	१८००	२००	२००	४००	१४००
१६	देबकोटा नि मा वि कांडेवास	१२००	३००	२००	५००	७००
१७	जनमत मा वि भवन निर्माण पैयुपाटा	१८००		१००	१००	१७००
१८	शिवालय मा वि भवन निर्माण पैयुपाटा ४	८००		१००	१००	७००
१९	जन मा वि फिम्या भवन निर्माण बोहोरागाउ	१८००		१००	१००	१७००
२०	ज्ञानेन्द्र मा वि भवन निर्माण निशी	१८००		१००	१००	१७००
२१	श्री भुक्टी मा वि भवन रणशिकिटेनी ८,भेडीखोर	१८००		१००	१००	१७००
२२	श्री शिह मा वि भवन निर्माण दर्लिड ४	१८००		१००	१००	१७००
२३	तीर्थ ज्योती प्रा वि भवन बोवाड	८००		१००	१००	७००
२४	कालीका कन्या मा वि भवन निर्माण वा न पा	१८००		१००	१००	१७००

२५	धिमि करीमा मा वि पाला भवन निर्माण पाला	१८००		१००	१००	१७००
२६	खरुवा मा वि भवन निर्माण हटिया ७, गलकोट	१८००		१००	१००	१७००
२७	सरस्वती नि मा वि जैदी ८ थुम्म्	१२००		१००	१००	११००
२८	कुईघाड प्रा वि जैदी १	८००		१००	१००	७००
२९	ज्ञानज्योती प्रा वि जैदी ३ राहोठे	८००		१००	१००	७००
३०	पृथ्वी उ मा वि अमलाचौर	२०००		१००	१००	१९००
३१	चाचलघाट नेपाने खा पा आ रणसिक्रिटेनी ४	१०००	२००	२००	४००	६००
३२	ग्रामीण जागरण मञ्च स्रोत केन्द्र भवन पैयुपाटा १	२०००		२००	२००	१८००
३३	सिर्जनसिल महिला सामुदायिक भवन नारायणस्थान ४	२५००	६००	२००	८००	१७००
३४	शहिद प्रतिष्ठान भवन हरिचौर	२५००	५०५	२००	७०५	१७५०
३५	शहिद खगेन्द्र स्मृती भवन पैयुथन्याप	२५००	२२०	२००	४२०	२०००
३६	सार्वजनिक पुस्तकालय भवन पैयुपाटा १	२०००	३००	२००	५००	१५००
३७	श्री सामुदायिक भवन बोहोरागाउ बडाचौर	२०००	३००	२००	५००	१५००
३८	शिवालय महिला सामुदायिक भवन निर्माण	२०००	३००	२००	५००	१५००
३९	दुधिलाभाठी सामुदायिक भवन निर्माण	२०००	२००	२००	४००	१६००
४०	कुस्मीसेरा दुर्लबेसी खेल मैदान निर्माण	१०००	६००	२००	८००	२००
४१	माछापुच्छे सहकारी संस्था अमरभुमी	२०००		२६०	२६०	१७४०
४२	गाजा युवा क्लब भवन बा न पा	२०००		३००	३००	१७००
४३	महिला सामुदायिक भवन निर्माण खुडगा २	२०००		१००	१००	१९००
४४	मिलन महिला समुह सामुदायिक भवन बा न पा १	२०००		१००	१००	१९००
४५	दुर्गादेवी मन्दिर निर्माण बोहरागाउ १	५००		१००	१००	४००
४६	सत्यनाथ शिवालय मन्दिर निर्माण ग्वालीचौर १	५००		१००	१००	४००
४७	निफने तालीम हल निर्माण भकण्डै ६	२०००		१००	१००	१९००
४८	भ्रिम्या बराहौर खेल मैदान निर्माण बोहरागाउ	१०००		१००	१००	९००
	कुल जम्मा			८१७०	१८००९	६०२१०

जिल्ला पुननिर्माण समितिबाट विभिन्न मितिको बैठकबाट निर्णय भई माग भएका तथा ईलाका गोष्ठी हुदै जिल्ला परिषद्बाट निर्णय भएका निर्माण हुन बाकी गा.वि.स. भवनहरुको विवरण

सि.नं.	गा.वि.स.को नाम	अनुमानित लागत	कैफियत
१.	हिल	५०,००,०००।००	
२.	अमलाचौर	५०,००,०००।००	
३.	विनामारे	५०,००,०००।००	
४.	तित्याङ्ग	५०,००,०००।००	
५.	सिसाखानी	५०,००,०००।००	
६.	दर्लिङ्ग	५०,००,०००।००	

७	जलजला	५०,००,०००।००	
८	अर्जेवा	५०,००,०००।००	
९	पाला	५०,००,०००।००	
१०	बोवाड	५०,००,०००।००	
११	अधिकारीचौर	५०,००,०००।००	
१२	खुंखानी	५०,००,०००।००	
१३	तमान	५०,००,०००।००	
१४	बोगादोभान	५०,००,०००।००	
१५	धम्जा	५०,००,०००।००	
१६	कांडेबास	५०,००,०००।००	
१७	रणसिंहकिटेनी	५०,००,०००।००	
१८	पैयुथन्थाप	५०,००,०००।००	
१९	सल्यान	५०,००,०००।००	
२०	सुखौरा	५०,००,०००।००	
२१	दुदिलाभाटी	५०,००,०००।००	
२२	तंग्राम	५०,००,०००।००	
२३	बाटाकाचौर	५०,००,०००।००	
२४	ग्वालीचौर	५०,००,०००।००	
२५	देविस्थान	५०,००,०००।००	
२६	खुंगा	५०,००,०००।००	
२७	रिघा	५०,००,०००।००	
२८	भीमगिठे	५०,००,०००।००	
२९	धुल्लुवास्कोट	५०,००,०००।००	
३०	निसी	५०,००,०००।००	

निर्णय ३ : बागलुड जिल्लाका निम्न मोटरेवलपुलहरूलाई आवश्यक सर्भे, डिजाईन गरी निर्माण कार्य अगाडी बढाई दिनका लागि सम्बन्धित मन्त्रालय/विभागमा लेखि पठाउने निर्णय भयो ।

सि.नं.	प्रारम्भिक सर्भेको लागि केन्द्रमा माग गर्ने मोटरेवल पुलहरू
१	हरिचौर हिल जोडने तरिमघाट(जमराघाट)
२	एक्लेखेत मोटरेवलपुल रेश
३	हुन्द्राफेदीघाट लुपुरवनस्वोला
४	हुगदीसिर मुलाघाट
५	लामावगरघाट डुडियास्वोला तंग्राम
६	रूम्टाघाट पैयुथन्थाप

सि.नं.	प्रारम्भिक सर्भेको लागि केन्द्रमा माग गर्ने मोटररेवल पुलहरू
७	भिमगिठे दर्लिङ खालघाट
८	राजाकोपुल वसाहघाट हरिचौर
९	बुर्तिवाङ टारीखेतघाट बुर्तिवाङ
१०	फेदीघाट कुस्मीसेरा
११	रायडाडा ९ पैरेनीघाट मोटररेवल पुल
१२	किटेनीघाट मोटररेवलपुल रिघा सिसाखानी
१३	सिलिखेत चनौटे काठेखोला पुल सिगाना
१४	घापाखोला पैयुपाटा ३ खोलाखेत सडक पुल
१५	दमेक ८ र ९ खिरकटेरी सडकपुल दमेक
१६	दर्लिङ र भिमगिठे जोड्ने वढीघाट मोटररेवल पुल
१७	बोहरागाड ७ र ९ मोटररेवल पुल बोहरागाड
१८	अंधेरीखोला सडकपुल पाण्डवखानी
१९	ज्योतिखोला सडकपुल सिसाखानी
२०	हुग्दीखोला सडकपुल सल्यान थप्लुङ
२१	मल्म ३ काडेवास पचुवा जोड्ने मोटररेवलपुल
२२	नेटासेनीचौर खौलार ग्वालीचौर जोड्ने बोडीगाड मोटररेवलपुल
२३	बुर्तिवाङ दुले चाँचल घोसाखानी हुँदै बराहताल जोड्ने मोटर बाटोको चाँचलघाट मोटररेवलपुल
२४	दोगाडी मोटररेवल पुल अधिकारीचौर
२५	सुम्साघाट मोटररेवल पुल (देविस्थान पर्वत देखि अर्जेवा बागलुङ जोड्ने) कालिगण्डकी माथि
२६	काप्रेखोला मोटररेवल पुल पाण्डवखानी
२७	किटेनीघाट मोटररेवल पुल रिघा सिसाखानी
२८	पुवाधुने मोटररेवल पुल अर्गल
२९	मस्याङ्दीखोला मोटररेवल पुल अमरभूमी
३०	बोङ्गादोभान मोटररेवल पुल भालिवाङ पोटेसाघुघाट
३१	घुस्मेली मोटररेवलपुल अर्गल
३२	थप्ल्याङघाट मोटररेवलपुल तारा ८
३३	औलादानघाट मोटररेवल पुल तारा १

निर्णय ४ : २३ औं जिल्ला परिषदको बैठकदेखि आजको यो २४ औं परिषद बैठक सम्मका विभिन्न मितिमा भएका जिविस कार्यालय एवं जिविस बैठकका सम्पूर्ण निर्णयहरू अनुमोदन गरियो । साथै २४ औं जिल्ला परिषद बैठकमा पेश भए अनुसार जिल्ला विकास समितिको कार्यालय बागलुङको गत आ.व. २०७१।७२ को आषाढ मसान्त सम्म र २०७२ माघ मसान्तसम्मको यथार्थ खर्च, चालु आ.व.०७२।७३ को आषाढ मसान्तसम्मको संसोधित अनुमान र आगामी आ.व.२०७३।७४ को प्रस्तावित बजेट अनुमानलाई यस जिल्ला परिषद बैठकबाट स्वीकृति गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय ५ : स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ अनुसार सहभागितात्मक योजना तर्जुमा प्रकृया अवलम्बन गरी स्थानीयस्तरबाट प्राप्त मागलाई गाउँ परिषद, ईलाकास्तरीय योजना तर्जुमा गोष्ठी, विषयगत योजना तर्जुमा समिति बैठक, एकीकृत योजना तर्जुमा समितिको बैठक हुँदै जिल्ला विकास समितिको बैठकबाट निर्णय भई आगामी आ.व.०७३/७४ मा कार्यान्वयन गर्ने गरी प्रस्ताव गरिएका विषयगत कार्यालय र गैर सरकारी संघसंस्थाबाट प्रस्तावित बजेट तथा कार्यक्रमलाई आजको परिषद बैठकबाट स्विकृत गर्ने निर्णय गरियो

निर्णय ६ : स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली २०५६ बमोजिम चालु आ.व.०७२/७३ को लागि जिविसबाट लगाईएका विभिन्न क्षेत्रका सेवा शुल्क, कर, दस्तुर सम्बन्धी दररेट एवं ठेक्काको कार्यलाई अनुमोदन गर्दै आगामी आ.व.०७३/७४ मा समेत उक्त कार्यका लागि सेवा शुल्क, कर दस्तुर लगायतका क्षेत्रहरूमा आन्तरिक आय व्यवस्थापन गर्न जिल्ला श्रोत अनुमान समिति र राजस्व परामर्श समितिको बैठकको सिफारिस र जिविस बैठकको निर्णय अनुसार प्रस्ताव गरिएका विभिन्न क्षेत्रका सेवा शुल्क, कर, दस्तुर सम्बन्धी दररेट एवं ठेक्काको कार्यलाई आजको परिषद बैठकले स्वीकृत गर्ने निर्णय भयो ।

निर्णय ७ : स्थानीय निकायबाट विकास निर्माणका आयोजनाहरू संचालन गर्दा उक्त आयोजनाले अन्य पूर्वाधार निर्माणका आयोजनाहरू विग्रेको, भत्केको भन्ने विभिन्न क्षेत्रबाट जनगुनासो प्राप्त हुन आएको हुंदा अवदेखि यस प्रकारका आयोजना संचालन गर्दा सकेसम्म अन्य भौतिक पूर्वाधारहरूको क्षतिलाई न्यून हुने गरी कार्यान्वयन गर्ने र क्षतिहुने अवस्थालाई समेत ध्यानमा राखि त्यस प्रकारका क्षति हुने वा हुनसक्ने पूर्वाधारहरूको समेत स्विकृत आयोजनाको लागत स्टिमेटमा समावेश गरी कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाउने निर्णय गरियो ।

निर्णय ८ : यस जिल्लामा रहेका कुस्मीसेरा, हरिचौर प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र र बुर्तिवाङ जिल्ला अस्पताल, धौलागिरी अंचल अस्पतालबाट प्रवाह गरिने स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी बनाउन उक्त स्थानहरूमा दरवन्दी अनुसारका स्वास्थ्यकर्मी तथा आवश्यक भौतिक पूर्वाधार एवं स्वास्थ्य परीक्षणका उपकरणहरूको व्यवस्था गरी सर्वसाधारणलाई सुलभ र प्रभावकारी स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराईदिन स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयमा अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय ९ : द्वन्दको कारणबाट क्षतिग्रस्त भएका गाविस भवन, प्रहरीचौकी, विद्यालय भवन लगायतका क्षतिग्रस्त सरकारी संरचनाहरूको पुननिर्माण गरिदिनको लागि गाउ परिषद, नगरपरिषद र ईलाकास्तरीय योजना तर्जुमा बैठक तथा पूर्वाधार तथा संरचना समितिबाट माग भै आएका र जिल्ला दैविप्रकोप उद्धार समितिबाट निर्णय भई पठाईएका सवै भौतिक पूर्वाधारहरूको पुननिर्माण कार्य पुरा भै नसकेको, स्वीकृत आयोजनालाई विनियोजन हुने बजेट समेत न्युन हुंदा कार्यान्वयन गर्न समस्या देखिएकोले वढीमा २ वर्षमा पुरा हुने गरी प्रयाप्त बजेट विनियोजन गरिदिन शान्ति तथा पुननिर्माण मन्त्रालयमा अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय १० : खेलकूदको क्षेत्रमा सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले बागलुङ नगरपालिका बाङ्गेचौरमा निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको जिल्लाको एक मात्र कभर्डहललाई सम्पन्न गर्न, उक्त स्थानमा स्टेडियम समेत निर्माण गर्न आवश्यक देखिएको हुंदा दुवै कार्य गर्न श्रोत अभाव भएकोले आवश्यक बजेट विनियोजन गरिदिनको लागि सम्बन्धित निकायमा माग गर्ने निर्णय गरियो । साथै वानपा २ रुद्रेपिपलको कभर्डहललाई पुननिर्माण गर्न भौतिक पूर्वाधार विकास तथा यातायात मन्त्रालयमा आवश्यक बजेट माग गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय ११ : यस जिल्लामा रहेका विभिन्न खानीहरूको आवश्यक खोज अनुसन्धान र उत्खनन गर्नको लागि नेपाल सरकार खानी तथा भूगर्भ विभाग काठमाडौंमा अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो । जिविस बैठकबाट तयार भई पेश भएको खानी तथा खनिज पदार्थ(हुंगा, स्लेट) सम्बन्धी वनेको विनियमावली २०७२ पारित गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय १२ : यस जिल्लामा रहेका अल्पसंख्यक पिछडिएका माभिहरूको वस्ती विनामारे, दगातुन्डाडा, बुर्तिवाङ, रिघामा रहेका कुमाल वस्ती, माभी, गाईने तथा लोपोन्मुख जाती लगायतको वस्ति व्यवस्थापन गर्न र आयमुलक कार्यक्रम संचालन गर्नका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरिदिन संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, पिछडा वर्ग उत्थान समितिमा अनुरोध गरी पठाउने निर्णय गरियो ।

निर्णय १३ : जिल्लाको हटिया, ताराखोला र हुग्दीसिर गाविसमा अंचल आर्युवेद कार्यालयको शाखा विस्तारको लागि सम्बन्धित निकायमा माग गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय १४ : बागलुङ जिल्लाका जनताहरूको माग र आवश्यकतालाई मध्यनजर गरी विगतमा सञ्चालनमा आई लामो समय देखि सेवा बन्द रहेका बागलुङ. वलेवा एयरपोर्ट र ढोरपाटन एयरपोर्टलाई पुनः सञ्चालनमा ल्याउन सम्बन्धीत निकायमा अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय १५ : (क) बागलुङ बजार विहु रिजालचोक अमरभूमी हिल अर्गल तारा हरिचौर घुम्टे पाण्डवखानी रमुवा खोलाखर्क रणसिंहकिटेनी लुकुरवन खुंगा तमान बोङगादोभान वराहताल हुँदै ढोरपाटनसम्मको क्षेत्रलाई पर्यटन रुट कायम गरी लागू गर्न नेपाल सरकार पर्यटन तथा नागरिक उड्यन मन्त्रालयसँग अनुरोध गरि पठाउने निर्णय गरियो ।

(ख) पर्वत, कुश्मा-गुप्तेश्वर-नारायणस्थान-भैरवस्थान-भकुण्डेमुलावारी-सौरै-सातदोवाटा-चापाखर्क-गाजादह- साग्दी सत्यवती देवी-हाडीकोट-माइकास्थान-घोडावाघे-घुम्टेलेक-भुलेनी धम्जादेउराली-म्याग्दी तातोपानी सिंगा, वेनीबजार भ्यालीलाई पर्यटन रुट कायम गर्न नेपाल सरकार पर्यटन तथा नागरिक उड्यायन मन्त्रालय मा अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

(ग) यस जिल्लाका रमणीय स्थानहरू, आर्थिक, सामाजिक, धार्मिक, सांस्कृतिक क्षेत्रहरू समेतलाई समेटि जिल्लाको समग्र पर्यटकीय गुरुयोजना बनाई लागू गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय १६ : जिल्ला विकासको काम कारवाहीलाई सरल र व्यवस्थित रूपमा सञ्चालित गर्न प्रचलित ऐन नियम नीति र कार्यविधिसंग नबाभिने गरी तपसिलमा उल्लेखित नीतिहरू संसोधन सहित तयार गरी लागू गर्न जिल्ला विकास समितिको कार्यालय बागलुङलाई अधिकार प्रत्यायोजन गर्ने निर्णय गरियो । साथै, निम्न नीतिहरूलाई गर्ने निर्णय गरियो ।

तपसिल : १) कृषि तथा पशु २) वातावरण संरक्षण, ३) बालबालिका ४) विपद जोखिम व्यवस्थापन ५) ठुला मेशीनरी प्रयोग सम्बन्धी

निर्णय १७ : यस जिल्लामा केन्द्रीय विद्युत सेवा पुऱ्याउन बाकी सवै गाविसहरूमा विद्युतिरकण विस्तार गरिदिन नेपाल सरकार उर्जा मन्त्रालय र नेपाल विद्युत प्राधिकरण केन्द्रीय कार्यालयमा अनुरोध गरी पठाउने निर्णय गरियो ।

निर्णय १८ : नेपाल विद्युत प्राधिकरण बागलुङ शाखाबाट वार्षिक कार्यक्रम र बजेट सहित प्रस्ताव गरिएको बजेटमा ज्यादै न्यून प्रतिशत मात्र स्वीकृत हुने गरेको हुँदा विद्युतिकरण सुधार विस्तारको लागि यस जिल्लालाई माग बमोजिमको यथेष्ट बजेट विनियोजन हुन नेपाल सरकार उर्जा मन्त्रालय र नेपाल विद्युत प्राधिकरण केन्द्रीय कार्यालयमा अनुरोध गरी पठाउने निर्णय गरियो ।

निर्णय १९ : बागलुङ नगरपालिका र गाउ विकास समितिहरूमा वस्ती विस्तार हुँदै जादा पूर्व निर्माण भैसकेका ३३।११ केभि, ०.०४ केभिमा रहेका लाईनहरू व्यवस्थित गर्न आवश्यक भएको र सोको लागि जिल्लास्तरमा बजेट अभाव रहेको हुदा यस प्रकारका लाईनहरू व्यवस्थित गर्न आवश्यक बजेट सहित अनुमति उपलब्ध गराई दिनका लागि नेपाल विद्युत प्राधिकरण केन्द्रीय कार्यालयमा अनुरोध गरी पठाउने निर्णय गरियो ।

निर्णय २० : बागलुङ जिल्लाका विभिन्न गाविस र नपामा समेत विद्युत विस्तारको क्रममा प्रयोग गरिएका काठका पोलहरू जिर्ण भई तत्काल पोल फेरी मर्मत सुधार गर्न आवश्यक भएकोले आवश्यक फलामेपोल उपलब्ध गराईदिन

भनी गाविस र ईलाकास्तरीय वैठकहरुबाट जोडदार रुपमा माग भै आएकोले विद्युतिकरण जस्तो संवेदनशील विषयलाई मध्यनजर गरी चालु तथा आगामी आवमा काठेपोलहरुलाई विस्थापित गर्नको लागि ५००० वटा फलामेपोलका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थाका लागि नेपाल सरकार उर्जा मन्त्रालय/नेपाल विद्युत प्राधिकरण केन्द्रीय कार्यालयमा अनुरोध गरि पठाउने निर्णय गरियो ।

निर्णय २१ : यस जिल्लाको कुस्मीसेरा, खर्वाड र बुर्तिवाड बजार, वोहरगाउको भिवाखोला र बोडुगोदानमा १।१MVA का ३ वटा ट्रान्सफर्मरको व्यवस्थाका साथै उक्त क्षेत्रमा ३३।११ केभिएको सबस्टेशन निर्माण गर्न नेपाल विद्युत प्राधिकरणमा अनुरोध गरी पठाउने निर्णय गरियो ।

निर्णय २२ : जिल्ला विकास समिति ग्रामीण उर्जा तथा वातावरण शाखा मार्फत संचालित माईक्रोहाईड्रो आयोजनाहरुमा सम्झौता अनुसार जिविसले दिनुपर्ने रकम ५% उपलब्ध गराउदै आएकोमा सम्पन्न आयोजनाबाट पनि उठेको नाफा रकमको ५% रकम जिविसलाई उपलब्ध गराउनुपर्ने मा सो कार्य प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन नभएकोले उक्त कार्यलाई थप सक्रियतापूर्वक कार्यान्वयन गर्न जिविसलाई निर्देशन दिने निर्णय गरियो ।

निर्णय २३ : यस क्षेत्रको गौरवको आयोजना उत्तरगंगा जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजनाको प्रारम्भिक सर्भेक्षण कार्य भैसकेकोले उक्त आयोजना निर्माण गर्न आगामी आ.व.२०७३।७४ मा आवश्यक बजेट विनियोजन हुनको लागि नेपाल सरकार । उर्जा मन्त्रालयमा अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय २४ : पश्चिमान्चल विकास क्षेत्र अन्तरगत रहेका कालिगण्डकी ए जलविद्युत परियोजनाको जलाशयले कालिगण्डकी नदीको वहाव क्षेत्रमा प्रभाव पार्ने र कालिगण्डकी नदी धौलागिरी अंचलको बागलुङ क्षेत्र नं. १ र २ का क्षेत्रहरुको समीपबाट वगने भएको हुंदा सो परियोजनाबाट प्राप्त हुने विद्युत रोयल्टी वापतको तोकिएको रकम उक्त नदी वहाव क्षेत्रका बागलुङ लगायतका जिल्लाहरुलाई उपलब्ध गराईदिन सम्बन्धित निकायमा अनुरोध गरि पठाउने निर्णय गरियो । साथै पर्वत जिल्लाको मोदीखोला बागलुङ र पर्वतको संगमस्थल मोदीवेनीमा मिसिने र कालिगण्डकी नदी संगै पर्वत र बागलुङ जिल्लाको सिमानाबाट वगने हुंदा उक्त नदीको वहावक्षेत्र बागलुङसँग सम्बन्धित रहेकोले मोदीखोलाबाट उत्पादित जलविद्युत आयोजनाहरुको रोयल्टीको प्रतिशत रकम बागलुङ जिल्लालाई समेत थप गरिदिनका लागि संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय मार्फत सम्बन्धित निकायमा अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय २५ : पर्वत जिल्लाको मोदीखोला पावर स्टेशनमा हाल सम्म १५ एमभिएको ट्रान्सफर्मर रहेको र सो क्षमताले यस क्षेत्रका जिल्ला र गाविसमा तिव्रगतिमा विस्तार भएको विद्युतिकरणको कार्यलाई थप नसक्ने भएकोले सो क्षमतालाई २५ एमभिएको परिवर्तन गर्न नेपाल विद्युत प्राधिकरणलाई अनुरोध गरी पठाउने निर्णय गरियो ।

निर्णय २६ : वैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रद्वारा सौर्य उजा मार्फत खानेपानी तथा सिंचाई प्रयोजनको लिफ्टिङ कार्यक्रम संचालन गर्ने सन्दर्भमा हाल केन्द्रीय प्रशारण लाईन तथा अन्य जलविद्युत आयोजना भएका स्थानमा अनुदान उपलब्ध नगराउने प्रावधानका कारण सौर्य लिफ्टिङ निर्माण नहुंदा ग्रामीण वस्तीहरु खानेपानी सुविधाबाट वन्चित हुनुपरेकोले विद्यमान प्रावधान परिमार्जन गरी सबै ठाउँमा समान आधारमा अनुदान प्रदान गर्ने व्यवस्था गर्न वैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्र काठमाडौंमा माग गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय २७ : बागलुङ जिल्ला निर्वाचन क्षेत्र नं. ३ मा लघुजलविद्युतबाट विद्युतिकरण भएकाले उक्त लघुजलविद्युतहरूलाई मिनीग्रीड बनाई दीर्घकालिन व्यवस्थापन गर्न आवश्यक देखिएकोले उक्त कार्यको लागि प्रयाप्त बजेट विनियोजन हुन सम्बन्धित मन्त्रालयमा अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय २८ : अपाङ्गता परिचय पत्र वितरण निर्देशिका अनुसार परिचय पत्र प्राप्त गर्ने आधारहरू व्यक्तिको अपाङ्गताको प्रकार अनुसार नभएको कारण गम्भिर प्रकृतिको अपाङ्गता हुने व्यक्तिले समेत “क” वर्गको परिचय पत्र पाउनबाट बन्चित भएको देखिदा उल्लेखित निर्देशिकालाई न्यायोचित हुने गरी संसोधन गर्ने व्यवस्था हुन नेपाल सरकार महिला तथा बालबालिका मन्त्रालयमा लेखि पठाउने निर्णय भयो ।

निर्णय २९ : नेपाल सरकार संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयबाट संचालन भएको दुर्गम क्षेत्र विकास समिति मार्फत संचालन गरिने कार्यक्रम यस जिल्लाका अति दुर्गम स्थानमा रहेका खुंखानी, बोङ्गादोभान, रणसिंहकिटेनी, बोवाङ, अधिकारीचौर, खुंगा र तमान लगायतका गाविसहरूमा लागुहुन र उक्त गाविसहरूलाई नेपाल सरकारबाट दुर्गम गाविसको रूपमा घोषणा गर्ने प्रक्रिया अगाडी वढाउन अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय ३० : यस जिल्लाको विभिन्न स्थानहरूमा भू-क्षय तथा नदी कटानको समस्याले घर, वस्ती, विद्यालय, सार्वजनिक भवन, खेतीयोग्य जमीन लगायतका क्षेत्रमा क्षति पुऱ्याएको कारण गाउँ तथा ईलाकास्तरीय बैठकहरूबाट अधिक मात्रामा तारजालीको माग भै आएको र विगत ३ वर्षदेखि यस जिल्लामा दैविप्रकोप राहतको लागि समेत तारजाली समेत प्राप्त नभएको हुँदा चालु तथा आगामी वर्षमा समेत जिल्लाको आवश्यकता र मागलाई पूर्तिहुने गरी प्रयाप्त मात्रामा तारजाली र भूसंरक्षण सम्बन्धी बजेट उपलब्ध गराउन जल उत्पन्न तथा नियन्त्रण कार्यालय धौलागिरी अंचल बागलुङ कार्यालय मार्फत सम्बन्धित मन्त्रालय र विभागमा अनुरोध गरी पठाउने निर्णय भयो ।

निर्णय ३१ : आ.व. २०७०/७१ को जिल्ला विकास समितिको कार्यालय तथा अन्तरगतका आयोजनाहरू तर्फ महालेखा परीक्षकको विभागबाट गरिएको अन्तिम लेखा परीक्षण प्रतिवेदन उपर बैठकमा छलफल गरियो । साथै प्रतिवेदनबाट देखिएका वेरुजु सम्बन्धी विवरण निर्णय पुस्तिका मार्फत सार्वजनिक गर्नुका साथै पेशकी वेरुजुलाई नियमित गर्न जिविसलाई निर्देशन दिने निर्णय गरियो ।

निर्णय ३२ : जिल्ला विकास समिति अन्तरगत आ.व.२०७१/०७२ मा संचालन भएका विभिन्न आयोजना तथा कार्यक्रमहरूलाई जांचपास तथा फरफारक समितिको बैठकबाट पारित गरी सम्पन्न गरिएका सबै योजना र कार्यक्रमहरूलाई आजको परिषद बैठकबाट अनुमोदन गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय ३३ : बागलुङ जिल्लालाई आगामी वर्षदेखि क्रमश पूर्ण साक्षर, पूर्ण खोपयुक्त, घरभित्रको धुवा मुक्त, पूर्ण सरसफाई युक्त, आधारभूतस्तरको खानेपानी सुविधायुक्त, उज्यालो युक्त, बालमैत्री गाविस, नपा र जिल्ला बनाउने लक्ष्य लिई अभियानका साथ कार्यक्रम संचालन भएको कार्यलाई उच्च प्राथमिकताका साथ निरन्तरता दिई कार्यान्वयन गर्दै जाने निर्णय गरियो ।

निर्णय ३४ : चालु आ.व.२०७२/७३ मा स्वीकृत गरिएको खरिद योजनालाई प्राप्त बजेटको आधारमा संसोधन गर्ने र आगामी आ.व.२०७३/७४ को प्रस्तावित वार्षिक खरिद योजनालाई पारित गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय ३५ : उत्तर दक्षिण लोकमार्ग कालिगण्डकी कोरिडोर (गैडाकोट कोरला खण्ड) सडक आयोजनाको निर्माण कार्य अगाडी वढी रहेको सन्दर्भमा उक्त आयोजनाको अन्तिम विन्दु मुस्ताङ जिल्लाको कोरला सम्मनै विस्तृत परियोजना

प्रतिवेदन तयार गरी बागलुङ जिल्लाको छिस्ती पालुङखोला देखि कालिगण्डकी नदीको दायां किनार जैदी, अर्जेवा, विनामारे, कुस्मीसेरा नारायणस्थान एअरपोर्ट दम्काफाट नयापुल मालढुंगाको खुदुर्के कालिका भगवति मन्दिर हुँदै बागलुङ बजार तर्फबाट नै म्याग्दी वेनी मुस्ताङ जिल्ला जोड्ने गरी सडक निर्माण कार्यलाई निरन्तरता गरिदिन राष्ट्रिय योजना आयोग, भौतिक पूर्वाधार विकास तथा यातायात मन्त्रालय र सम्बन्धित आयोजनामा अनुरोध गरी पठाउने निर्णय गरियो ।

निर्णय ३६ : भौतिक पूर्वाधार विकास तथा यातायात मन्त्रालय सडक विभाग मार्फत स्विकृत भएका सबै आयोजनाहरूको कार्य ठेक्का प्रणालीबाट गराउदा उपभोक्ताको आवश्यकता अनुसार कार्यान्वयन नभएको भन्ने स्थानीयस्तरबाट गुनासो प्राप्त भएको हुँदा आगामी आ.व. २०७३/७४ देखि नियमअनुसार उपभोक्ता समितिले कार्यान्वयन गर्न पाउने रु. ६० लाख भन्दा कम अनुदान कायम रहेका सबै सडकहरूको निर्माण कार्य उपभोक्ता समितिहरूबाटै कार्यान्वयन गर्ने गरी व्यवस्था हुन सम्बन्धित मन्त्रालयमा माग गरि पठाउने निर्णय गरियो ।

निर्णय ३७ : बागलुङ नगरपालिका वडा नं. ११ वडारचौर नाङ्लीवाङ पर्वत जोड्ने गरी आकाशेपुल निर्माण गर्न आवश्यक भएकोले सोको प्रारम्भिक सर्भे गरी निर्माण कार्य अगाडी बढाईदिन स्थानीय पूर्वाधार विकास तथा कृषि सडक विभाग, सस्पेन्शन वृज डिभिजन ललितपुरमा माग गरि पठाउने निर्णय गरियो । साथै, बागलुङ नपा वडा नं. १ वाङ्गेचौर र पर्वत पाङ्को अदुवावारी जोड्ने कालिगण्डकी नदीको आकाशेपुलको निर्माणको लागि सर्भे, डिजाईन भई सकेको तर हालसम्म निर्माण कार्य प्रारम्भ नभईकेको हुँदा यथाशक्य छिटो उक्त पुलको आयोजना स्वीकृत गरी कार्य प्रारम्भ गरिदिन समेत डोलिङार विभागमा अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय ३८ : जिल्ला विकास समिति, अन्तरगत रहने लक्षित वर्गका जिल्लास्तरीय समन्वय समिति (महिला, दलित, आदीवासी, जनजाती, अपाङ्ग) को कार्यक्षेत्र र जिम्मेवारी वढी भएको तर सो अनुसार जिल्लामा बजेट प्राप्त हुने नगरेको सन्दर्भमा जिल्लाको लक्षितवर्गको आवश्यकता एवं मागलाई ध्यानमा राखि सबै समितिहरूलाई कम्तिमा रु. २० लाखको दरले बजेट निकासी गरिदिने व्यवस्थाको लागि संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयमा अनुरोध गरी पठाउने निर्णय गरियो ।

निर्णय ३९ : बागलुङ जिल्ला उच्च पर्यटकीय सम्भावना बोकेको पहाडी जिल्ला हो । यस जिल्लामा रहेका कला संस्कृतिको संरक्षण गर्नुका साथै प्राकृतिक सौन्दर्यका क्षेत्रहरूलाई संरक्षण सम्बर्द्धन गरी आन्तरिक एवं वाह्य पर्यटनलाई आर्कषित गर्नु आवश्यक देखिएकोले निम्न क्षेत्र एवं स्थानहरूको विकासका लागि संस्कृति पर्यटन तथा नागरिक उड्यन मन्त्रालय, पर्यटन बोर्ड र अन्य सरोकारवाला निकायहरूसँग अनुरोध गरी पठाउने निर्णय गरियो ।

१. कला/संस्कृतिको संरक्षण तर्फ :

१.१ लोकवाजा, पन्चेवाजा, भजन

१.२ सोरेठी नाच, घाटुनाच, हनुमान नाच, सिस्नोखोस्ने नाच, लाखे नाच, होरे नाच, भाँक्री नाच,

१.३ यानीमाया, सालैजो

१.४ पुतली नाथ, पैसरु नाच

२ धार्मिक स्थलहरू तर्फ :

क) कालीका भगवती मन्दिर, बागलुङ बजार

ग) जैमिनेश्वर मन्दिर, कुश्मीशेरा

ड) राम कोट मन्दिर, विहुँ

ख) भैरवस्थान मन्दिर, बराह मन्दिर, अमलाचौर

घ) ढोरपाटनताल बराह मन्दिर, बोवाङ

च) देविस्थान मन्दिर, देविस्थान

- छ) शिवालय मन्दिर, तित्याङ
 भ) थन्थापीमाई भगवति मन्दिर, सर्कुवा र जैदी गा.वि.स.
 ट) सत्यवति मन्दिर, बाटाकाचौर
 ड) कमलजैसी मन्दिर जुराकोस्थान दमेक ४

- ज) लक्ष्मीनारायण मन्दिर, बानपा १०
 ञ) शिव मन्दिर, उपल्लाचौर, बागलुङ
 ठ) सर्वसिद्धीधाम पञ्चकोट बानपा ८
 ण) काभ्रे भगवती मन्दिर बानपा ६

२.२ पर्यटन प्रबर्द्धन तर्फ :

- १) कालीका भगवति मन्दिर, सदरमुकाम
 ३) गाजा दह (धुरी), ७ कोष पश्चिम
 ५) भकुण्डे धुरी, २ कोष पश्चिम
 ७) धम्जा देउराली, ८ कोष पश्चिम
 ९) रामकोट, ६ कोष पश्चिम
 ११) शिवपुरी, २८ कोष पश्चिम
 १३) भैरवस्थान, ५ कोष दक्षिण
 १५) सर्वसिद्धीधाम पञ्चकोट, बानपा ८
 १७) चमेरेगुफा भ्यूटावर निर्माण
 २) ढोरपाटन, ३६ कोष उत्तर पश्चिम
 ४) संसारकोट, ४ कोष उत्तर पश्चिम
 ६) हाँडिकोट धुरी, १३ कोष पश्चिम
 ८) चमेरे गुफा, १६ कोष पश्चिम
 १०) घुम्टेको लेक, १० कोष पश्चिम
 १२) ताराखोला डुँडेकोलेख, १४ कोष पश्चिम
 १४) घोडा बाँधे, ६ कोष पश्चिम
 १६) पुरानोगाउ धुरी छिस्ती
 १८) केसेपोखरीधुरी ग्वालीचौर, ९ सिमाक भ्यूटावर निर्माण

२.३ जिल्लाको प्रसिद्ध वस्तुहरु प्रबर्द्धन तर्फ :

- क) नेपाली हाते कागज (लोक्ता) : ताराखोला, तमान, बोझागादोभान
 ख) बुट्टेनली : सदरमुकाम, जलजला, अमरभूमी
 ग) राडीपाखी : पाण्डवखानी, बोझागादोभान, निसी, रणसिंहकिटेनी रायडाडा
 घ) नाङ्लो तंग्राम
 ड) डोका नाम्लो : तारा अर्गल

निर्णय ४० : यस जिल्ला भित्र रहेका निम्न तालहरुको संरक्षण र सम्बर्द्धनका लागि पर्यटन तथा नागरिक उड्यन मन्त्रालय र ताल संरक्षण समितिमा अनुरोध गरी पठाउने निर्णय गरियो ।

- १) बराह ताल बोझागादोभान
 ३) गाजाको दह दमेक
 ५) रुद्रताल - बोवाङ
 ७) मतिमारे ताल कालीलेख अमरभूमी-६
 २) भकुण्डे बराह ताल
 ४) पाण्डवखानी भाङ्गखानी ताल
 ६) नील दह - भकुण्डे
 ८) अन्धाअन्धी ताल - ग्वालीचौर ९

निर्णय ४१ : यस जिल्लाको क्षेत्र नं. ३ अन्तरगत पर्ने नेपालको एकमात्र शिकार आरक्ष ढोरपाटन शिकार आरक्षमा विद्यमान ऐन, नियमानुसार शिकार रोयल्टी वापत नेपाल सरकारलाई प्राप्त हुने रकमको स्थानीय स्वायत्तशासन शासन नियमावली २०५६ अनुसार तोकिएको प्रतिशत रकम हालसम्म बागलुङ जिविसले प्राप्त नगरको हुंदा नियमानुसारको रोयल्टीको प्रतिशत उपलब्ध गराईदिने व्यवस्थाको लागि संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय मार्फत सम्बन्धित निकायमा अनुरोध गरि पठाउने निर्णय गरियो ।

निर्णय ४२ : राष्ट्रिय तथा क्षेत्रियस्तका सडक आयोजना वाहेक पूर्वाधार संरचना तथा यातायात मन्त्रालय, सडक डिभिजन कार्यालय मार्फत स्वीकृत हुने कतिपय सडकहरु जिल्लाको आवश्यकता अनुसार जिल्ला परिषदको बैठकबाट स्वीकृत भए वाहेक रहेका, सडकको नामावली स्पष्ट नभएका, दोहोरोपना देखिएका, जिल्लाको जिल्ला सडक गुरुयोजना भन्दा बाहिर रहेको देखिन आएकोले योजना कार्यान्वयनमा समेत समस्या देखिएको छ । यस प्रकारका द्विविधा नहुने गरी जिल्ला परिषदले निर्णय गरेका स्वीकृत यातायात गुरुयोजना भित्र रहेका सडकहरुबाट मात्र पर्ने गरी आगामी

आ.व. ०७३।७४ को वार्षिक कार्यक्रम स्वीकृत हुन सडक डिभिजन कार्यालय बागलुङ मार्फत अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय ४३ : शहरी विकास तथा भवन डिभिजन कार्यालयबाट यस जिल्लाको अर्गल गाविसमा गत वर्षहरूमा शुरु भई नियमित नभएको नमूना वस्ती विकास कार्यक्रमलाई चालु तथा आगामी आ.व.मा समेत नियमित गर्ने साथै यस जिल्ला अन्तरगतका माझि, गाईने लगायतका लोपोन्मुख जातीका लागि जनता आवाश कार्यक्रम लागु गरिदिन सम्बन्धित निकायमा अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय ४४ : कतिपय विषयगत कार्यालय मार्फत जिल्लामा आउने बजेट तथा कार्यक्रम जिल्ला परिषदको सिफारिस अनुसार प्राप्त नहुने गरेकोले अवदेखि यस प्रकारका बजेट तथा कार्यक्रम जिल्लाको लागि स्वीकृत गर्दा जिल्ला परिषदको निर्णय बमोजिम नै हुने गरी केन्द्रीय निकायबाट छुट्टाउनको लागि सम्बन्धित विभाग, तथा मन्त्रालयमा अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय ४५ : यस जिल्लामा रहेका जिल्लाको अति महत्वपूर्ण सडकको रुपमा देखिएको र स्थानीय बजेटबाट मात्र सोको निर्माण कार्य पुरा हुन नसक्ने तपसिलका सडकलाई प्रमुख प्राथमिकतामा राखि बजेट विनियोजन गरिदिन नेपाल सरकार, राष्ट्रिय योजना आयोग र भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयमा अनुरोध गरि पठाउने निर्णय गरियो ।

तपसिल

१. तमान थास्कुरी हुदै खुंखानी सडक
२. भिमगिठे दर्लिङ सडक
३. रिजालचोक अमरभूमी हिल अर्गल तारा सडक स्तरोन्नती
४. हटिया ९ डाडाखेतदेखि सुखौरा सल्यान हुदै शान्तिपुर सडक सुधार विस्तार
५. दुर्लैवेसी सुन्तलाचौर फेदी काउले वनहु नेपाले गाजादह सडक सुधार विस्तार
६. अक्षेते डुडिया तंग्राम धारा ठुलोगाउ हुदै धम्जादेउराली सडक स्तरोन्नती
७. भैसे हरिचौर हिल अर्गल तारा सडक स्तरोन्नती
८. ईकिम ठुलुंगा गौराफाट सिम्स्वारा वौडेचौर सडक
९. दगातुन्डाडा सिसाखानी रिघा पाण्डवखानी सडक
१०. मल्म पाण्डवखानी रमुवा खोलाखर्क लुकुरवन खुंगा सडक
११. बागलुङ हाडेपाखा खोडेला मालिका हुदै म्यारदी वरन्जा सडक
१२. दुदिलाभाटी चौराहालेखि लेखानीको हलहले हुदै गाजादह दमेक सडक
१३. दमेक ९ कृष्ण प्रावि चापाखर्क वाघकाटे हुदै वरेङ सडक
१४. धुल्लुनेटा वाओ चौर हुदै वेलवगर सडक
१५. वुर्तिवाङ मस्ति चौर हुदै ढोरपाटन सडक
१६. जाडी, पैयुं, घिउर, लामाखोरिया, सावली, नाम्दुक, राङखानी सडक
१७. रायडाडा आफ्ने दमेक वाघखोर नाम्दुक भुले वरेङ हुदै शान्तिपुर सडक
१८. वुर्तिवाङ हुन्द्राफेदी बोङ्गादोभान सडक स्तरोन्नती
१९. हुन्द्राफेदी छोरेगाउ तमान देउराली सडक सुधार विस्तार
२०. कुस्मीसेरा अर्जेवा जैदी छिस्ती सडक सुधार विस्तार
२१. वानपा तित्याङ भकुण्डे रायडाडा मान्द्रे रामतोला हुदै कुस्मीसेरा सडक सुधार विस्तार
२२. घोडावाधे गाजा हलहले फलाटे हुदै भैरवस्थान पर्यटकीय सडक

- २३ वानपा ओखलढुंगा सिगाना चापाखर्क गाजादह बरेड शान्तिपुर सडक सुधार विस्तार
- २४ पागजा पैयुपाटा अमलाचौर तारेभिर कुस्मीसेरा सडक
- २५ नयाबजार सागदी पेरिवाड दुदिलाभाटी सडक
- २६ पागजा चिसारखोला कामीआरन सति पोखरा फेदी हुदै सुन्तलाचौर सडक
- २७ कुस्मीसेरा मौलाछ सर्कुवा व्याडथला हुदै राडखानी सडक
- २८ दोगाडी गादीखोला छेन्तुड हुदै म्याग्दी ढोरपाटन सडक
- २९ बुर्तिवाड चाचल घोषाखानी वराहताल सडक
- ३० वानपा १० फेदी मालिका हुदै म्याग्दी सडक स्तरोन्नती
- ३१ अक्षेते भिमापोखरा धम्जादेउराली सडक सुधार विस्तार
- ३२ अधिकारीचौर छेन्तुड भुजीकराड हुदै मस निसेलढोर सडक
- ३३ अक्षेते सुलडाडा लेखानी सेतीचौर सडक सुधार विस्तार
- ३४ पाला एकलेसाल दोविल्ला रेश नुन्थला सडक सुधार विस्तार
- ३५ दोगाडी गादीखोला च्यामेद्वार छेन्तुड ढोरपाटन सडक निर्माण
- ३६ हटिया काडेवास थालेपोखरा हुदै सुखौरा सल्यान सडक सुधार विस्तार
- ३७ मल्म रिघा सिसाखानी सडक सुधार विस्तार
- ३८ ग्वालिकचौर जलजला रणसिहकिटेनी सडक सुधार विस्तार
- ३९ भिमगिठे राजकुत दर्लिङ नेटा सडक
- ४० खर्वाड नौटुवा टाकर सिसाखानी सडक सुधार विस्तार
- ४१ कोरिडोर गाविस भवन भिरकुना हेकलाड भेडावारी वाओछेडा छिस्ती पुर्तिघाट गुल्मी सडक
- ४२ निसी ढाण रिनाममुडला पच्छरा हास्का भकभके हुदै रोल्या लिवाड जोड्ने सडक
- ४३ अर्गल सरपाण्डी खरिखोला माभखर्क सडक
- ४४ भकुण्डे ९ विरौटा देखि भकुण्डे ७ कुभिन्डे हुदै तित्याड ९ पालेकोवन सावोट तल्लोवुकेनी भग्नी सडक
- ४५ भकुण्डे ७ तल्लो कुडुल्ले देखि तालवराह सडक
- ४६ दलामचौर अस्मुखे तारा सडक
- ४७ खनियावास निरहे ओडारचौर हुदै ढोडेनीखोला सडक

निर्णय ४६ : सडक डिभिजन कार्यालय धौलागिरी अंचलबाट कार्यान्वयन हुने गरी विगत वर्षबाट स्वीकृत भई कार्य भैरहेको वानपा पाला भिमापोखरा धम्जा तंग्राम विहु नामबाट स्वीकृत सडकहरुलाई क्रमश विहुवाट लेखानी रेश सिगाना तित्याड भकुण्डे रायडाडा हुदै अमलाचौर पैयुपाटा सम्म विस्तार गरी कालिगण्डकी कोरिडोरसँग जोड्ने गरी विस्तार हुन भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयमा अनुरोध गरी पठाउने निर्णय गरियो ।

निर्णय ४७ : वानपा २ समीक्षालयरोड स्थित जिल्ला विकास समितिको कार्यालय रहेको भवन वीरेन्द्र विकास समीक्षालयको स्वामित्वमा रहेकोमा उक्त भवन र भवनले चर्चेको जग्गालाई जिल्ला विकास समितिको स्वामित्वमा ल्याउन गत विगत परिषदहरुबाट निर्णय भै सम्बन्धित निकायमा अनुरोध गर्दै तत्कालिन स्थानीय विकास मन्त्रालयको सचिवस्तरबाट निर्णय भई गृहमन्त्रालयमा पठाईएकोमा हालसम्म पनि स्वामित्व हस्तान्तरणको निर्णय कार्यान्वयन भैनसकेको हुंदा उक्त भवन र भवनले चर्चेको जग्गालाई जिल्ला विकास समिति बागलुङको नाममा स्वामित्व हस्तान्तरण हुने गरी संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय मार्फत गृहमन्त्रालय र मन्त्री परिषदमा पुन ताकेता गरी पठाउने निर्णय गरियो ।

निर्णय ४८ : बागलुङ जिल्लामा सडकका पूर्वाधार लागि DRILP AF को सन् २०१६ अन्त्यमा आयोजनाको फेजआउट हुने हुंदा त्यस पछिका वर्षहरूमा पूर्वाधार विकासका लागि यस जिल्लामा उपयुक्त हुने परियोजना राष्ट्रिय ग्रामीण यातायात सुदृढिकरण आयोजना (SNRTP) वा ग्रामीण पहुँच सुधार कार्यक्रम (RAP3) संचालन गर्न संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयमा लेखि पठाउने निर्णय गरियो ।

निर्णय ४९ : जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय बागलुङले आगामी आ.व.मा जिल्लाका ३ वटै प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र र ५८ वटै स्वास्थ्य चौकीहरूमा दरवन्दी अनुसारका स्वास्थ्यकर्मीको पदपूर्ति गरी नागरिकलाई सरल र प्रभावकारीरूपमा स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्नको लागि सम्पूर्ण संस्थाहरूमा वर्थिङ सेन्टर स्थापना गरी पूर्वाधार निर्माण र विकास संस्थामा आवश्यक पर्ने उपकरणको उपलब्धताको स्थिति मजबुत बनाउदै पूर्णखोपयुक्त जिल्ला बनाउने अभियानलाई सफल पारी स्वास्थ्य सेवाको पहुँच नपुगेका दुर्गमस्थानमा स्वास्थ्य शिविर संचालन गर्दै मेडिक मोवाईल परियोजना मार्फत आमा र शिसुलाई जोखिममुक्त गरी मातृमृत्युदर र शिसुमृत्युदरमा कमी ल्याउने निर्णय गरियो ।

निर्णय ५० : बागलुङ जिल्लामा १५-६० वर्ष उमेर समुहका व्यक्तिहरू ९५% भन्दा माथि साक्षर भएको तथ्याङ्क भरखरैको घरधुरी संकलन र विश्लेषणबाट प्राप्त भएकोले र जिल्ला अनौपचारिक शिक्षा समिति, सम्पूर्ण राजनैतिक दल, स्थानीय गैरसरकारी संघसंस्था एवं सरोकारवालाबाट समेत यस आ.व.२०७२/७३ को अन्तसम्ममा साक्षर जिल्ला घोषणा गर्ने प्रतिवद्धता समेत प्राप्त भएकोले २०७३ आषाढ मसान्तसम्म साक्षर बागलुङ जिल्ला घोषणा गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय ५१ : जिल्लाका विभिन्न गाविसहरू भएर निर्माणाधिन पुष्पलाल (मध्यपहाडी) लोकमार्ग, कालीगण्डकी कोरिडोर, सालभण्डी ढोरपाटन सडक जस्ता राष्ट्रियस्तरका सडकहरूको निर्माण तथा कृषिको प्रचुर संभावना रहेको यस क्षेत्रको वातावरणमा प्रतिकूल प्रभाव पर्न नदिन वातावरणमैत्री सडक तथा संरचनाहरू निर्माणको लागि जलवायु परिवर्तन अनुकूलन कार्यक्रम तथा वातावरणमैत्री स्थानीय शासन प्रारूप २०७० अनुसारका कार्यक्रमहरू प्रभावित गाविसहरूमा सञ्चालन गर्न आवश्यक रकम विनियोजन गरी दिन संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय मार्फत विज्ञान प्रविधि तथा वातावरण मन्त्रालयमा लेखि पठाउने निर्णय गरियो ।

निर्णय ५२ : स्थानीय पूर्वाधार विकास तथा कृषि सडक विभाग(डोलिङार) अन्तरगत रहेको ग्रामीण पहुँच कार्यक्रम तेस्रोको सहयोगमा ECoCoDE Nepal(P) Ltd. मार्फत तयार भएको बागलुङ जिल्लाको जिल्ला यातायात गुरुयोजना DTMP (२०७२-२०७६) पारित गरियो ।

निर्णय ५३ : बानपा १ वाङ्गेचौर स्थित प्रसिद्ध कालिका भगवति मन्दिर परिसरको वनक्षेत्र तथा वन्यजन्तु संरक्षण गर्नको लागि आवश्यक पूर्वाधार निर्माण गर्नुका साथै यस क्षेत्रका अति महत्वपूर्ण पुरातात्विक तथा ऐतिहासिक वस्तुहरूको संरक्षण गर्न संग्राहलय निर्माण गरिदिन पुरातत्व विभागमा सिफारिस साथ अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय ५४ : यस जिल्लाको प्रसिद्ध धार्मिक एवं पर्यटकीय क्षेत्र भैरवस्थान मन्दिर क्षेत्रको गुरुयोजना तयार भैसकेकोले सोही अनुसार आवश्यक बजेट व्यवस्था हुन नेपाल सरकार संस्कृति पर्यटन तथा नागरिक उड्ययन मन्त्रालय/पर्यटन बोर्ड/पुरातत्व विभागमा अनुरोध गरी पठाउने निर्णय गरियो ।

निर्णय ५५ : यस जिल्लाको निर्वाचन क्षेत्र नं. ३ वुर्तिवाङमा स्थापना भएका सेवाकेन्द्रहरूबाट त्यस क्षेत्रका जनताहरूलाई प्रभावकारी सेवा उपलब्ध गराउन कर्मचारीहरूको दरवन्दी र श्रोत साधनको कमी देखिएकोले प्रयाप्त

मात्रमा जनशक्ति र श्रोत साधनको व्यवस्था सहित सेवा प्रवाह गर्ने व्यवस्था मिलाउन सम्बन्धित मन्त्रालयहरूमा लेखि पठाउने निर्णय भयो ।

निर्णय ५६ : बागलुङ जिल्लाका भकुण्डे गाविसको माथिल्लो भाग र रायडाडा गाविसलाई कृषि र पशुसेवा केन्द्रबाट प्रदान गरिने सेवा बागलुङ सदरमुकाम मार्फत उपलब्ध गराउदा जनताहरूलाई पायक नपरेको हुंदा उल्लेखित सेवाकेन्द्रबाट प्राप्त हुने सेवालालाई सोही क्षेत्रमा पायक पर्ने गरी सेवाकेन्द्र विस्तार गरिदिन सम्बन्धित निकायमा अनुरोध गरी पठाउने निर्णय गरियो ।

निर्णय ५७ : जिल्ला विकास समिति बागलुङको पदपूर्ति समितिका अध्यक्षको पद रिक्त रहेकोले उक्त पदपूर्ति गर्न जिविस सर्वदलीय बैठकको छलफल गराई पदपूर्ति समितिको अध्यक्ष चयन गर्नको लागि जिल्ला विकास समितिलाई अधिकार प्रत्यायोजन गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय ५८ : कृषि एवं पशुक्षेत्रका सेवा प्रभावकारी हुन नसकेको गुनासो आईरहेकोले यस जिल्लाको कृषि एवं पशु क्षेत्रको सम्भाव्यता समेत अध्ययन गरी सेवाकेन्द्रबाट प्रदान गरिने सेवा प्रभावकारी बनाउन सम्बन्धित निकायमा अनुरोध गरी पठाउने निर्णय गरियो ।

निर्णय ५९ : पहाडी जिल्ला अन्तरगत पर्ने बागलुङ जिल्ला भौगोलिक दृष्टिकोणले नमिलेको जिल्ला अन्तरगत पर्दछ । जिल्ला सदरमुकाम एक छेउमा रहेको हुंदा जिल्लाभित्रका सबै गाविसहरूमा पुगि आयोजनाहरूको प्राविधिक अनुगमन सुपरीवेक्षण गर्ने कार्यमा प्राविधिक कर्मचारीहरूलाई उपलब्ध गराईने दै.भ.भत्ता उच्च हुन जाने भएकोले सबै आयोजनाहरूलाई समयमै सर्भे, ल.ई., अनुगमन मुल्याङ्कन गरी उपलब्ध बजेटबाट दै.भ.भत्ता उपलब्ध गराउनुको सट्टा प्राविधिक कर्मचारीहरूलाई जिविस र जिल्ला प्राविधिक कार्यालयबाट विस्तृत अध्ययन गरी समानुपातिक रूपमा मासिक भत्ता उपलब्ध गराउन यथाशिघ्र व्यवस्था मिलाउन जिविसको कार्यालयलाई निर्देशन दिने निर्णय गरियो ।

निर्णय ६० : मिति २०७२।१।१२ र २९ गते आएको विनाशकारी भूकम्प (विपत्ति)ले बागलुङ जिल्लाका सबै गाविस र नगरपालिकाहरूमा व्यक्तिको घर, सार्वजनिक भौतिक संरचनाहरू क्षति पुऱ्याएको छ । क्षतिग्रस्त संरचनाहरूको पुननिर्माणका लागि नेपाल सरकारले घोषणा गरेको कार्यहरू हालसम्म पनि पूर्णरूपमा कार्यान्वयनमा नआईसकेको हुंदा यस प्रकारका भौतिक संरचनाहरूको समयमै पुननिर्माण प्रक्रिया अगाडी वढाईदिन नेपाल सरकार पुननिर्माण प्राधिकरणमा माग गरी पठाउने निर्णय गरियो ।

निर्णय ६१ : बागलुङ जिल्ला दलित र जनजातिहरूको वाहुल्यता भएको जिल्ला अन्तरगत पर्दछ । नेपाल सरकारले लागु गरेको २५ जिल्ला मध्येको गरिव घरपरिवार पहिचान कार्यक्रम समेत यस जिल्लामा लागु छ । पहिचान भएका गरिव घर परिवारहरूको आर्थिक अवस्थालाई सुधार ल्याउन यस जिल्लामा गरिवी निवारण कोषको कार्यक्रम लागु गरिदिन संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय मार्फत सम्बन्धित निकायमा अनुरोध गरी पठाउने निर्णय गरियो ।

निर्णय ६२ : बागलुङ जिल्लामा जलवायु परिवर्तनको प्रभावले परेको असरलाई न्यूनीकरणका लागि आवश्यक जनचेतना फैलाउन, पूर्व तयारीका अनुकूलन योजना तयार गरी लागु गर्न जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी कार्यक्रमबाट सहयोग पुऱ्याई दिन नेपाल सरकार संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय र वातावरण विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयमा अनुरोध गरि पठाउने निर्णय गरियो ।

समाप्त

